UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni. Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia colit ac veneratur.||

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta concilij Basiliensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72934

Visual Library

rum falſo fabricatoꝝ adepti ſunt poſſident, ipſis tñ dignitatibus, beneficijs, officijs, in quoꝝ ad-
eptione labes ſymoniæ interuenerit in ſuis manibus ꝑdictoꝝ confeſſoꝝ libere reſignatis rehabi
litare, aliaq; eis poſt rehabilitationē hmõi denuo abſq; alicuius iuris præiudicio cõferre, & de il-
lis prouidere, & alias deſuper ipſoꝝ ſtatu & indēnitatibus cõſulere etiã ad alias quaſcũq; digni-
tates vt ꝑmittit & beneficia illis canonice cõferendas aut cõferenda rehabilitãdo, ac in omnibus
& per oĩa libere & licite poſſint & valeãt, prout Rom. pontifex pro tēpore in legitima admini-
ſtratione papatus conſtitus, quolibet facere poſſet. Ita tamen ꝙ ipſoꝝ ſinguli de fructibus per
eos ex dignitatibus, perſonatibus, adminiſtratõibus, officijs & beneficijs hmõi indebite ꝑceptis
aliqualem portionem pro fabricis & ornamentis eccleſiaꝝ ſeu alioꝝ pro vſibus iuxta volũtatē
& diſcretionem confeſſoꝝ prædictoꝝ exponere debeant, ac etiã teneanť. Et qbus qdē abſolu-
tõibus, abolitõib⁹, diſpēſationibus, ꝓuiſionibus etiã in iudicio & extra vbi opus fuerit ſtari vo-
lumus perſonis incorporatis & incorporandis ꝑdictis autoritate ipſius vniuerſalis cõcilij tenore
pñtium indulgemus. Volumus aũt, ꝙ confeſſores ipſi de his qbus ratione præmiſſoꝝ fuerit im
pendenda ſatisfactio etiam ſimilis incorporatis prædictis pro tempore confitentibus per ſe, ſi
ſupervixerint vel per hæredes ſuos, aut alias ſi tunc forte tranſierint faciendam iniungant, quã
ipſi abſoluti, vel hæredes aut alij ꝑmiſſa facere & adimplere teneanť vt præferť. Et ne (q̊d abſit)
aliqui propter hmõi gratiã reddantur procliuiores ad illicita in poſterũ cõmittenda volumus, ꝙ
ſi ex cõfidentia remiſſionis hmõi aliqs vel aliqui incorporataꝝ prædictoꝝ aliqua forte cõmitte-
ret q̊ ad illa remiſſio eis nullatenus ſuffragetur, qm̃ etiam ad eos q à nobis receſſerunt & ad diſſo
lutionē ſeu derogationē autoritatis pñtis ſacri concilij ĩprobis auſibus machinati ſunt, volumus
aliq̃tenus extendi. Nulli ergo hoĩm omnino liceat hanc paginã noſtræ conceſſionis & volũta-
tis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si qs aũt hoc attentare præſumpſerit, indignatio-
nem oĩpotentis dei & vniuerſalis eccleſiæ ſe nouerit incurſuꝝ. Datum Baſileæ qnto Calendas
Iulij. Anno à natiuitate dñi. M.CCCC.XXXIX. apoſtolica ſede vacante.

C NOs igitur vt tu q ante datã literã prædictaꝝ nr̃æ cõgregationi incorporatus fuiſti,
& nobiſcũ ipſius eccleſiæ cauſis & negocijs ꝓſequendis p ſex menſes & amplius ſo-
licitis ſtudijs laboraſti literaꝝ prędictaꝝ pleno gaudeas effectu. Et ne eundē effectũ
ſuper eo ꝙ incorporatus fueris, & per hmõi menſes nobiſcũ laboraueris vt præferť
cuiuſuis hæſitationis ſuperſit ſcrupulus tempore ꝓcedente te vt præferť incorporatũ fuiſſe, ac p
hmõi menſes nobiſcũ realiter & veraciter laboraſſe. Haꝝ ſerie literaꝝ atteſtamur. Et cũctis no-
tum relinquimus volentes & autoritate vniuerſalis eccleſiæ decernētes, ꝙ pñtes literæ ad ꝓbã-
dum plene huius rei ſeu facti exiſtentiam ſiue certitudinē vbiq; ſufficiãt. Nec ad id ꝓbationis al-
terius adminiculũ requirať. Nulli ergo omnino hoĩm liceat hanc paginã noſtræ atteſtatõis vo-
luntatis & conſtitutõis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si qs aũt hoc attētare ꝑſumpſe
rit indignationē oĩpotētis dei & vniuerſalis eccleſiæ ſe nouerit incurſuꝝ. Datũ Baſileæ quin-
to Caleñ Iulij. Anno à natiuitate dñ. M.CCCC.XXXIX. apoſtolica ſede vacante.

¶ Decretũ quinq; conciliorum, aduerſus Eugeniũ papam quartum.

D BAſilienſis ſacroſancta generalis ſynodus, &c. Ad perpetuã rei memoriam ſolicitudi-
nem generalium conciliorum, q̃rum frequens celebratio agri dominici, pręcipua cul-
tura eſt, maxime fieri decet vt euellant & deſtruãt vepres & tribulos erroꝝ, ędificēťq;
& plantent ſanam doctrinam veritatis per quã animæ hominum nutriantur in ſalutē
Quod attendens hæc ſancta ſynodus, volenſq; errores varios aduerſus euangelicam veritatem
& determinationem eccleſiæ pullulantes extinguere tres catholicæ veritatis fidei cordibus om
nium chriſtianorum per ſolemne decretum ſuæ ſeſſionis firmius inſerere curauit, cuius decreti
tenor talis eſt, Sacroſancta generalis Baſilieñ, &c. Ad perpetuam rei memoriam. Sicut vna eſt
Chriſti eccleſia ita, &c. vt habetur in triceſimatertia ſeſſione. His autem ſic præmiſſis prouiden-
dum inſup fuit vt ea reſcinderenť ſarculo eccleſiaſticæ ſolicitudinis, quæ in aduerſum errata ſunt
Et potiſſime dum error in illo deprehendiť, q aĩabus chriſtianorum grauius poſſet afferre no-
cumentũ, alioſq; ad errandũ facilius inducere. Tanta enim nobis cura eſſe debet conſeruandæ
chriſtianæ fidei vt nec in minimo pmittatur violari, quam ptinaciter offendentes in aliquo to-
tũ offendere cenſenť, dũ doctrinã eccleſiæ catholicæ in his q̃ fidei ſunt nõ ſequunť velut ineffabi
lem regulã, ſed iudicium propriũ in aduerſum obduratis animis ſequi volunt. Verum, præcipue
cauendũ eſt ne is qui alioꝝ doctor in via veritatis eſſe debet, alios in foueam & præcipitium er-
roris abducat: & potiſſime talis erroris q̃ vniuerſalioꝝ concilioꝝ authoritatem eneruet, quoꝝ
iudiciũ ſummũ eſt in terris in extirpatione erroꝝ & conſeruatione rectæ fidei, nec vnquã aliqs
peritoꝝ dubitauit ſummũ pontificē in his q̃ fidem concernũt iudicio eorundem concilioꝝ vni-
uerſalium eſſe ſubiectum. Conquieſcat aũt Chriſtiana religio in ꝑmiſſa declaratione catholicæ
fidei circa ipſoꝝ concilioꝝ authoritatem explicata in ſacra Conſtantieñ. ſynodo. Et deinceps

cum

cum olim Eugenius papa quartus hanc ſynodũ Baſilieñ, ſine ipſius conſenſu attẽtaſſet prima
vice diſſoluere declaratũ ſibi fuit hoc ipſum præmiſſæ declaratiõi repugnare. Quodq; nõ po-
terat diſſoluere, aut in aliũ locũ transferre, vel in aliud tẽpus prorogare gñale cõciliũ vl'em ec
cleſiã repreſentãs ſine cõſenſu ipſius, ac etiã veritas iuris diuini & articulus fidẽ cõcernẽs, quæ
ſine interitu ſalutis negligi nõ p̃t, tandẽ poſt longã reſiſtẽtiã quã aduerſus veritatẽ fecerat, &
multiplices admonitiões atq; ĩformatões ſibi ꝑ hãc ſanctã ſynodũ factas, diſſolutionẽ ipſam
reuocauit. Illãq; declarauit fuiſſe irritã & inanẽ, reuocãs etiã quicqd cõtra huius ſacri concilij
Baſilieñ. autoritatẽ per ip̃m, aut ſuo noĩe aſſertũ erat, ſi vniuerſa eccleſia & chriſtiana religio
in hac fidei veritate cõquieuit firmiter credẽs nõ poſſe fieri diſſolutionem cõcilij ſine cõſenſu
eius, ſpes aũt oĩm erat ip̃m dñm Eugeniũ attenta maxima adhæſiõe huic ſanctæ ſynodo per
eũ ſolẽniter præſtita deinceps in vnitate fidei cũ tota eccleſia ꝑmanere, à qua iteꝝ prohdolor
ſe grauius ꝑ attẽtatã ſecundã diſſolutionẽ huius ſacri cõcilij ſine conſenſu ipſius ſeparauit. Et
cũ fuiſſet iteꝝ admonitus vt hoc ip̃m reuocaret, expectatoq; diuturno tp̃e vt rurſum errorẽ
dimitteret ꝑtinacius in eo permãſit, autoritatẽ cõcilioꝝ gñaliũ & veritates fidei circa eã de-
claratas aſſidue cõculcãs. Quodq; cõſiderãs hæc ſctã ſynodus, & vidẽs ſe nihil apud eũ admo-
nitiones & expectationẽ proficere oĩbus, chriſtianis rei huius veritatẽ manifeſtare debuit ne
aliqs deinceps in ſuos errores attrahere poſſit, q per ignorãtiã laqueos perditiõis incurrãt, ſed
potius lumen doctrinæ eccleſiæ catholicę iugiter ſequẽtes faciant rectos greſſus ſuos in acqſi
tione æternæ ſalutis, ſitq; oĩm vna fides, vna ſocietas ſpei in vinculo pacis. Et vt clarius rei ſe-
ries ipſius ĩnoteſcat, poſſintq; cũcti plenius veritatẽ ab errore, lumẽ à tenebris diſcernere, qn-
q; cõcluſiões in ſua cõgregatõe gñali cõcluſit hęc ſctã ſynodus nono Calẽd. Iulij proxĩe p̃teri
ti declaratiuas eoꝝ q̃ aduerſus duas veritates in decreto ſupra memorato poſitas, p̃fatus Ga-
briel, dictus tũc Eugenius papa q̃rtus, hæc attentauit. Quaꝝ quidẽ cõcluſionũ tenor talis eſt.

¶ Veritatibus duabus p̃dictis repugnat prima huius ſacri Baſiliẽ. cõcilij prætẽſa diſſolutio ſeu
translatio ꝑ Eugeniũ papã modernũ de plenitudine poteſtatis apoſtolicæ, vt aſſerit, attẽtata

¶ Veritatibus duabus p̃dictis repugnãt errores Eug. papę moderni poſt primã p̃tẽſam diſſolu
tionẽ ſiue trãslationẽ ſynodalis monitus ac iuſſus ſnĩa, & forma ſibi oblata, iudicialr̃ reuocauit

¶ Veritatibus duabus p̃dictis repugnat ſacri huius Baſiliẽ. cõcilij p̃tẽſa diſſolutio ſiue trãslatio
ꝑ Eugeniũ modernũ citatũ ſuꝑ facto reformatõis, attẽtata de plenitudine ptãtis vt aſſerit ca-
ſu q̊ cõtra ip̃m aut aliquẽ de ſuis p̃ſidẽtibus ꝓcederet inexcuſabilẽ in fide contineret errorem.

¶ Veritatib⁹ duab⁹ p̃dictis repugnat huius ſacri cõcilij Baſiliẽ. iterata diſſolutio ſeu trãslatio p̃
tẽſa ip̃m modernũ Eug. diſſoluẽtẽ ſeu trãsferẽtẽ in reuocatũ errorẽ ꝓbat iteꝝ eẽ prolapſum.

¶ Veritatibus duabus p̃dictis repugnat iterata diſſolutio ſeu trãslatio, necnon ipſius Eugenij
poſt eius monitionẽ ſynodalẽ vt ipſam diſſolutionẽ ſeu trãslationẽ p̃tenſam, vt p̃mittit, factã
reuocaret. Declarataq; cõtinuata in eadẽ longa ꝑmanẽtia, apertaq; ſua rebellio & alterius cõ-
gregatiõis in vim prętenſæ diſſolutiõis ſub noĩe cõcilij gñalis erectio hoc ſacro durante Baſi-
lieñ. concilio ſunt de eiuſdẽ Eugenij pertinacia, euidentia teſtimonia clamore accentoris.

¶ Quæ qdẽ oĩa deduci voluit hæc ſctã ſynodus in notitiã cũctoꝝ ꝑ pñtes, vt euulſis erroribus
de agro dñi vnitas fidei refloreat, & oĩbus amplexãtibus veritatẽ, eccleſia dei cõſequať ſalutẽ,
& pacẽ q̃ per hmõi diſſolutões & impugnatões per præfatũ Gabrielẽ tũc dictũ Eugeniũ papã
q̃rtũ aduerſus ſanctã ſynodũ ſuſcitatas q̃plurima pericula & detrimẽta hucuſq; ſuſtinuiſſe di
gnoſciť, & ſicuti in errore ſuſcitata ſcãdala & ſchiſmata ſuccreuerũt, ſic ex agnitione veritatis
pax & trãquillitas oriať, ipſaq; Chriſti eccleſia deſtructis aduerſitatibus vniuerſis, ſecuritate
gaudeat & ſalute. Nulli ergo oĩno hoĩm liceat hãc paginã nr̃æ declaratõis, notificatõis infrin
gere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si qs aũt hoc attẽtare p̃ſumpſerit, indignationẽ oĩpotẽtis
dei & vniuerſalis eccleſiæ ſe nouerit incurſuꝝ. Datũ Baſileæ in ſeſſione noſtra publica ſexto
Nonas Iulij. Anno à natiuitate dñi. M.CCCC.XXXIX. apoſtolica ſede vacante.

¶ Seſſio trigeſimaſexta de conceptione glorioſiſſimæ beatæ Mariæ virginis.

BAſilienſis ſacroſctã generalis ſynodus in ſpũ ſctõ legitime congregata, vl'em eccleſiã A
repreſentans. Ad perpetuã rei memoriã. Elucidãtibus diuinæ gratiæ myſteria, mer
cedem glorioſam repromiſit æterna dei patris ſapiẽtia, dũ ait. Qui elucidãt me, vitã
æternã habebũt, q̊d etiã de glorioſa virgine q̃ ipſam patris ſapiẽtiã dei filiũ æternũ
in vtero pertulit ac mũdo peperit ſacroſctã legit eccleſia. Nã quicquid de dignitate & ſubli-
mitate virginis matris educitur in lucem, hoc non dubium eſt ad laudem & honorem filij ſui
pertinere. Et qui honorificant gratiam & ſanctitatem matris, honorificant & elucidant
glorioſum nomen filij eius, qui ipſam ſanctificauit & repleuit gratia. Vnde ſi in cæteris
rebus elucidatio veritatis quæ à domino deo eſt præclara merita parturit in ea re ſpecialiter
fructus vberrimos afferre ſperãda eſt, q̃ ſanctificationẽ & dedicationẽ tẽpli eius concernit, in

quo ante ſecula antequã terra fieret,& ab æterno ſibi manſionẽ ordinauit prima & æterna veri-
tas id q̊ꝗ maxime cõgruit vt pax habeat in queſtionibus concernentibus ſanctitatẽ illius ꝑ quã
pax diffuſa eſt in terris. Hactenus vero difficilis q̃ſtio in diuerſis partibus & coram hac ſancta ſy
nodo ſuper cõceptione ipſius glorioſæ virginis Mariæ matris dei, & exordio ſanctificationis
eius facta eſt q̃buſdam dicentibus ipſam virginem & eius animam per aliq̊d tempus aut inſtans
tẽporis ſubiacuiſſe actualiter originali culpæ. Alijs aũt econuerſo dicentibus à principio creatio
nis ſuæ deũ ipſam diligendo gratiã eidem cõtuliſſe per quã à macula originali illã beatiſſimã ꝑ-
ſonã liberãs & præſeruãs ſublimiori ſanctificationis genere redemit, cũ fundaret eam ipſam al-
tiſſimus & ipſam fabricaret filius dei patris vt eſſet mater eius in terris. Nos vero diligẽter inſpe
ctis autoritatibus & rationibus q̃ iam à pluribus annis in publicis relationibus ex parte vtriuſq;
doctrinæ corã hac ſancta ſynodo allegatæ ſunt. Alijſq; etiã plurimis ſuꝑ hac re viſis & matura
cõſideratõe penſatis doctrinã illã differentẽ glorioſam virginẽ dei genitricem Mariã præueni-
entæ & operantæ diuini numinis gratia ſingulari nunquã actualiter ſubiacuiſſe originali pecca-
to, ſed immunẽ ſemꝑ fuiſſe ab oĩ originali & actuali culpa, ſanctãq; & immaculatã, tanquã pi
am & conſonã cultui eccleſiaſtico fidei catholicæ rectæ ratiõi & ſacræ ſcripturæ ab oĩbus ca-
tholicis approbandã fore tenendã & amplexandã diffinimus & declaramus, nulliq; de cætero li
citũ eſſe cõtrariũ prædicare ſeu docere. Renouãtes ꝑterea inſtitutionẽ de celebrãda ſancta eius
cõceptione q̃ tam ꝑ Romanã q̃ per alias eccleſias ſexto Idus Decẽbris antiqua & laudabili con-
ſuetudine celebrat̃, ſtatuimus & ordinamus eandẽ celebritatẽ præfata die in oĩbus eccleſiis mo-
naſterijs & cõuentibus Chriſtianæ religionis ſub noĩe cõceptionis feſtiuis laudibus colendã eſſe
cunctiſq; fidelibus vere pœnitentibus & cõfeſſis ea die miſſaꝝ ſolẽnijs centũ, prĩmis aũt vel ſe-
cundis veſperis totidẽ. Sermoni vero verbi diuini de ea feſtiuitate intereſſentibus centũ q̃nqua-
ginta dies cõceſſione ꝑpetuis tẽporibus duratura de iniunctis ſibi pœnitentijs, hæc ſancta ſyno
dus elargit̃. Datũ Baſileæ in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilienſi ſolẽniter celebra
ta decimoq̃nto Caleñ. Octobris. Anno à natiuitate dñi. M.CCCC.XXXIX.

¶ Seſſio trigeſimaſeptima & eſt reuocatio proteſtationũ, cõuentionũ, iuramẽtoꝝ.

B G Eneralis ſacroſancta ſynodus Baſilieñ. in ſpiritu ſctõ legitime cõgregata vniuerſa-
lem eccleſiã repreſentãs, ad futurã rei memoriam. Quoniam in opere neceſſario q̊d
fauente ſuperna gratia aggreſſuri ſumus in eligendo ſummum pontificem & proui
dendo ſaluti eccleſiæ in gloriã omnipotentiæ dei, non ſolũ q̃rere oportet quæ ad ipſi
us operis cõſummationẽ promouent, verumetiã impedimẽta tollere q̃ felici progreſſui reꝝ a-
gendaꝝ aduerſari aut officere poſſunt vel q̃uolibet contraire vt purius, ſanctius & liberius ipſa
electio ſummi põtificis fiat oẽs & ſingulas ꝓteſtationes, q̃ poſſunt puritati, ſynceritati & liberta
ti & efficaciæ eiuſdẽ electionis & eligẽdi ꝑ ſacꝝ conciliũ ſummi pontificis obedientiæ, plenariæ
obuiare, necnõ cõuentiones, pactiones, promiſſiones, obligationes, iuramẽta condicta intelligẽ
tias & intendimẽta vbicũq;, q̃litercũq;, & ꝑ quoſcunq;, cuiuſcũq; ſtatus, gradus, cõditionis & ꝓ-
eminentiæ, etiã ſi imperiali, regali, cardinalatus, archiep̃ali, ducali, aut alia q̃cunq; eccleſiaſtica vel
mundana ꝓfulgeant dignitate in aduerſum huius electionis factas & facta fiendas & fienda ex
abundãti damnat & reprobat & annullat, prout etiã de ſe ipſis nulla nulliuſq; roboris vel mo-
menti exiſtãt, mandans ſub obteſtatione diuini iudicij, & ſub excõmunicationis pœna, quam in
cõtrariũ faciendo ipſo facto incurrãt, & ꝓcipiens ne q̇s talia facere, vel iam factis vti aut eadẽ ob-
ſeruare quouiſmodo præſumat. Omneſq; & ſingulos ab huiuſmodi ꝓmiſſionibus & obliga-
tionibus q̃buſcunq; etiam iuramento vallatis eadem ſancta ſynodus ad cautelam & ex abũdan-
ti abſoluit & relaxat, & ꝓut hæc de facto ꝓceſſerunt abſolutos & relaxatos eſſe declarat. Datũ
Baſileæ in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilienſi ſolemniter celebrata, nono Caleñ.
Decembris. Anno à natiuitate domini. M.CCCC.XXXIX.

¶ Aliud decretum eiuſdẽ ſeſſionis de modo eligendi ſummũ pontificem.

C B Aſilienſis ſacroſancta generalis ſynodus in ſpũ ſancto legitime congregata vniuerſa-
lem eccleſiam repreſentans, ad futurã rei memoriã. Conſolabit̃ dominus Syon & con
ſolabit̃ oẽs ruinas eius, ait Eſaias propheta, & ponet deſertum eius quaſi delitias, ſolitu
dinem eius quaſi hortum domini, gaudium & lætitia inuenietur in ea, gratiarum actio
& vox laudis, quod iam aſpirante ſingulari gratia ſpiritus paracleti in eccleſia conſpicere ſpera-
mus, & videre paſtorem bonum conſtituendum à domino ſuper familiam ſuam, qui ſapienti &
fideli regimine releuet ipſam eccleſiam à languoribus ſuis, quos ex inutili & dãnoſa adminiſtra-
tione hactenus ꝑpeſſa eſt. Et licet diuerſis temporibus diuerſi modi ſuꝑ electionem Romanoꝝ
pontificum obſeruati ſint, prout neceſſitas & vtilitas eccleſiæ expoſcebat, nunc tamen cura rei
huius ſub directione omnipotentis dei incumbit huic ſanctæ ſynodo congregatæ pro reforma-
tione eccleſiæ & ſalutæ omnium fidelium in nomine Chriſti ſaluatoris qui ait, Vbi ſunt duo vel
tres con-

tres cõgregati in noĩe meo, ibi ego ſum in medio eorꝝ. Etiam poſt æditionẽ ſalubriũ decreto
rũ & ſacrorꝝ canonũ, atq; iuſtã depoſitionẽ illius q ipſos canones & decreta ſpernebat ac par
uipendebat ſanctæ reformationi & reſtaurationi legis diuinæ ac publicæ ſaluti vehementer
obſiſtens, ſupereſt virꝝ talẽ q̃rere à dño & cũ beneplacito ſuæ benignitatis eligere, ꝑ quẽ deſi-
derata cunctis gentibus ipſa reformatio atq; ſalutaris gubernatio eccleſiæ dei in ſalutarẽ redu
cant effectũ. Nã & ſingulariter futuro paſtori incũbit bene regendi neceſſitas, dũ recens exẽ-
plũ ſui prædeceſſoris ob eius dãnoſum regimen eiecti ante oculos poſitũ habebit. Dudũ q̊q;
in q̃rta ſeſſione huius ſanctę ſynodi celebrata duodecimo Calẽdas Iulij. Anno à natiuitate do
mini. M.CCCC.XXXII. ſtatutũ fuit de electione Romani pontificis, ſi ſedẽ apoſtolicã hoc
ſedẽte concilio vacare contingeret in hunc modũ. Hæc ſctã ſynodus decernit, ſtatuit, atque
diffinit ꝙ in euentu vacationis ſedis apoſtolicę hoc ſacro concilio durante, electio ſummi põ
tificis in loco iſtius ſacri concilij fiat. Et interdicit, ne alibi celebret. In contrariũ attentata qua-
uis autoritate, etiã ſi papali, nõ obſtantibus quibuſcunq; cõſtitutionibus æditis vel ædendis,
aut alijs in cõtrariũ faciẽtibus, ac ſi de ipſis de verbo ad verbũ eſſet faciẽda mẽtio ſpecialis, aut
iuramẽto firmata exiſtãt, q̃bus ex certa ſcientia derogat & decernit nulla & irrita eſſe decla-
rat, & nullius roboris vel momẽti ipſo iure. Contrariũ facientes & attentãtes ſint tã actiue q̃
paſſiue, q̊ ad electionẽ Romani pontificis & quaſcũq; alias dignitates inabiles, & oĩbus habi-
tis dignitatibus ꝑpetuo priuati, & infamiæ notã & excõicationis ſñiam incurrant ipſo facto.
Quod ſi forſitan aliqua de facto ꝑ̃tenſa electio ꝑ̃ſumeret, tã electus prætenſus q̃ illi adhærẽtes
& eũ pro tali gerentes, ſupradictas pœnas incurrãt. Abſolutionẽ oĩm & ſingulorꝝ q ꝑ̃miſſas
ſententias aut aliquã earꝝ incurrerint quoq̊ modo dicta ſctã ſynodus tantũmodo, præterq̃ in
mortis articulo ſibi reſeruat, decernens pręſens decretũ ligare, afficere, vim & effectũ habere
& ſortiri poſt q̃draginta dies continuo proxime ſecuturos à die publicationis eiuſdẽ. Dein-
ceps aũt in noſtro decreto ſeptimę ſeſſionis ordinatũ fuit, ꝙ in euentũ prædictũ vacationis ſe
dis apoſtolicę hoc ſedente generali concilio ante ſexaginta dies à tꝑe ipſius vacationis conti-
nue cõputandos ad electionẽ Romani pontificis minime procederet, quẽ terminũ ſexaginta
dierꝝ poſtq̃ vacauit ipſa ſedes per depoſitionẽ Gabrielis olim Eugenij papæ quarti hęc ſctã
ſynodus duxit expectandum. Decreuitq; à fluxo illo termino electionẽ Romani pontificis in
hoc ſacro concilio eſſe fiendã modis & formis per ipſum concilium declarandis, prout in de-
creto noſtro trigeſimæ quintæ ſeſſionis plenius continetur. Cũ autẽ iam poſt eiuſdẽ termini
lapſum adhuc per plures dies ad electionem præfatã procedere diſtulerimus, eccleſiaq; acerri
mos dolores patiat dũ protelat ſedis apoſtolicę diuturna vacatio, & differt noui paſtoris ele-
ctio, ipſe q̊q; q iuſtiſſime depoſitus eſt varijs artibus eccleſiã cõturbare conatur, & apoſtolicę
ſedis primatũ nephanda pręſumptione tenere & occupare in graue ſcandalũ eccleſię, & ma-
gnũ periculũ fidei, & religionis chriſtianę, q pertinaciã ſuam in dies magis ac magis homini-
bus manifeſtando mẽſe Septẽbris proxime pręterito, horrendã inuectiuã aduerſus veritates
fidei in hanc ſanctã ſynodũ eiuſq; fautores & defenſores promulgauit, nõ correctionem ſeu
emendationẽ proferẽs, ſed oẽm incorrigibilitatẽ & pertinaciã oſtẽdens, atq; ꝓprijs factis to
ti mundo manifeſtãs q̊d neceſſe eſt eccleſię catholicę de prudẽti & fideli paſtore prouidere, q
eã à ꝑſecutionibus tã reprobi hoĩs defendat, fidẽq; conſeruet, ac iuſtitiã & veritatẽ tueat, ani-
maſq; pretioſo Chriſti ſanguine redẽptas, quas ꝑ̃fatus Gabriel ſeducere nitit, dirigat in viã ſa-
lutis. Nã ſicut res ipſa iudicat plura & maiora ſcandala in dies euenient, niſi per auxiliũ gratiæ
dei de remedio prouideret opportuno. Ad quod q̃rendũ & de idoneo paſtore prouidẽdum
neceſſitas fidei maxime nos impellit. Volens itaq; tandẽ hęc ſctã ſynodus poſt maturã & lon
gam expectationẽ exoluere debitum obſequiũ dño deo ſuo, & ſaluti atq; neceſſitati ipſius ec
cleſię, vt tenet prouidere ad laudẽ & gloriã beatiſſimę trinitatis, patris, & filij, & ſpũs ſancti,
ſtatuit, decernit, & declarat electionẽ Romani pontificis fiendam & celebrãdã eſſe pro hac vi
ce per hoc ſacrum concilium Baſilieñ. ſeu eius autoritate modis & formis infraſcriptis.

¶Et primo, ꝙ vnà cum dilecto eccleſię filio Ludouico tituli ſanctę Cecilię ſanctę Roma. eccle A
ſię pbr̃o cardinali Arelateñ. vulgariter nũcupato ꝑ̃ſente, & ꝑ̃ſidẽte huic ſacro cõcilio. Et alijs
ipſius ſanctę Ro. eccleſię cardinalibus, ſi q ante cõſummatã electionẽ futuri ſummi pontifi-
cis aduenerint, & adhęrẽtes huic ſacro concilio eidẽ electioni intereſſe voluerint. Alij tã de ꝑ̃-
latis q̃ cęteris honorabilib⁹ eccleſiaſticis viris ĩ ſacerdotio aut ſaltẽ diaconatus ordine cõſtitu
ti vſq; ad nũerꝝ triginta & duorꝝ ꝑ eandẽ ſynodũ ad ꝑ̃dictã electionẽ faciendã in noſtra gñali
congregatione, ac in ſeſſione publica nominãdi & deputãdi poteſtatẽ habeant, prout ſecun-
dũ deũ & cõſciẽtias ſuas eiſdẽ videbitur, hac vice libere eligẽdi ſummũ pontificẽ authoritate
huius ſanctę ſynodi, ita vt ille abſq; vlla exceptione ab vniuerſali eccleſia ſummus põti. habeat
qui ab oĩbus prędictis ſic debẽtibus pro hac vice eligere, aut ſaltẽ à duabus partibus ipſorum

fuerit electus, & cõſenſum, vt infra dicit̃ præſtiterit. Nec valeat electio niſi duæ pt̃es ꝑdictoꝝ in ipſum electũ cõſenſerint & cõuenerint, q oẽs ꝓ hac vice eligere debẽtes, tãto attentius ſynceris mentibus & expurgatis cõſcientijs idoneũ & ꝓutilem paſtorem eligere curent, quãto eccleſiã in maioribus neceſſitatibus poſitã cõſpiciũt. Ad ſolũ deũ oculos dirigentes, q in diſtrictiſſimo examine de tãto & tã arduo negocio (ex q̊ pendet ſalus vniuerſalis eccleſiæ) reddituri ſunt rõnem. Ordinat inſuꝑ ſtatuit & decernit hęc ſctã ſynodus q̊d ſupradicti eligere debẽtes die ſeq̃nte poſt noĩationem eoꝝ in congregatõe gñali cõueniãt om̃es in maiori eccleſia Baſilieñ. in q̃ miſſa & ſermo ſolẽnes celebrent̃, & fiãt ꝓut eſt de more fieri in die, q̃ñ intrat̃ cõclaue, tenebit̃q; eodem die publica ſeſſio, & ibi om̃es ſuſcipiãt Euchariſtiæ ſacramentũ, ac iuramentũ præſtent q̊d in viceſimatertia ſeſſiõe huius ſanctæ ſynodi extitit ordinatũ. Quibus pactis ſine redeũdo in domos ſuas intrent cõclaue ad hoc ordinatũ in domo huius ciuitatis Baſilieñ. in q̃ ſacra deputatio ꝓ cõibus teneri cõſueuit ad electionẽ huius celebrandã, & cõſequenter preſentandũ, ac intimandũ, cæteraq; faciendũ, obſeruandũ & proſequendũ q̃ in pñti decreto expreſſa ſunt, & q̃ in cæteris hic nõ expreſſis alia decreta huius ſanctæ ſynodi, necnõ aliæ cõſtitutões & ordinatões, videlicet tam in corꝑe iuris clauſæ q̃ extrauagãtes q̃ hactenus obſeruari conſueuerũt de cardinalibus, & alijs electoribus Ro. põtificis ſtatuũt & decernũt, q̃ oĩa ſaluis expreſſis in ꝑdicto decreto volumus ĩ ſuo robore ꝑmanere. Et etiã in prædictis ad eligendũ ꝓ hac vice deputatis & deputãdis locũ habere quemadmodũ de cardinalibus in prædictis decretis cõſtitutionibus & ordinationibus ſtatutũ & ordinatũ reperit̃. Sed nullũ eiſdem expreſſis q̊uiſmodo præiudiciũ generare

B ¶Electus aũt in papã pñtata ſibi electõe ſi pñs in hac ciuitate fuerit, ꝑ aliquos ex ipſis vel alios ad hoc habentes mãdatũ ab eis in pñtia notarij & ſaltẽ decem ꝑſonaꝝ req̃ſitus teneat̃ infra diem naturalem ab hora req̃ſitionis cõſentire, ac iurare modo & forma inferius deſcriptis. Alioq̃n eius electio pro infecta habeat̃. Volumus aũt q̊d ſi cõtingeret ipſum electũ hm̃õi electionem non acceptare ſeu ei nõ conſentire modo & forma, & in tẽpore ordinatis q; præfati ad eligendũ ordinati ad alterius electionẽ procedãt priuſq̃ exeãt cõclaue, ſi præfatus electus in hac ciuitate fuerit Si vero fuerit extra ciuitatẽ eo caſu infra triduũ poſt noticiã habitã in concilio, & ꝑ ipſum cõcilium in cõgregatõe gñali declaratã de recuſatione ꝑ electũ facta iteꝝ intrent cõclaue ꝓ electione alterius facienda oĩbus modis & formis ſicut ſupius dictũ eſt. Et ſi q̃s ipſoꝝ electoꝝ à tempore primi ingreſſus cõclauis in antea recederet à cõcilio, vel decederet, aut impedimẽtum haberet ꝑ q̊d non poſſet electioni intereſſe, vel etiã cõclaue intrare nollet, alius loco eius ſubroget̃ de eadẽ natione ꝑ ipſos ad eligẽdũ deputatos, aut per maiorem partẽ ipſoꝝ, q habebit cõicare & iurare prout pręfati, deputati, aut maior pars ipſoꝝ ordinauerit, duret̃q; ptãs oĩm & ſinguloꝝ prædictoꝝ abſq; noua deputatione electoꝝ, donec electio ꝑ eos faciẽda realiter ꝑ cõſenſum electi ſortita fuerit effectũ. Hãc aũt formã & modũ electionis approbat, ſtatuit, ordinat & decernit hæc ſancta ſynodus ꝓ hac vice, Et ad oẽm ſcrupulũ ſubmouendũ om̃es & ſingulos in eadẽ ſynodo pñtes & venturos, & q ei adherebũt, quantũ ad hm̃õi electionis opus & totalẽ effectũ ab omnibus ſnĩs excõmunicatõis (ſi q̃s forſan incurrerint) & q̃buſcunq; cẽſuris à iure & ab hoĩe gñaliter vel ſpecialiter, etiam à concilijs promulgatis abſoluit, ipſoſq; ad oẽs actus in eadẽ ſynodo agendos actiue vel paſſiue, q̃tenus opus eſt habilitat & habiles eſſe declarat, volẽs etiam vt ſpecialiter in oĩbus ad eligendũ deputatis aut deputandis (vt præmittit̃) locũ habeat cõſtitutio Clemẽtis. v. q̃ ordinat vt nullus ex cardinalibus cuiuslibet excõmunicationis, ſuſpẽſionis, & interdicti ꝑtextu à dicta electiõe repelli valeat, cæteris eiuſdẽ cõcilij decretis in his q̃ ſupius expreſſa non ſunt ſemꝑ ſaluis, ſupplẽs ex certa ſcĩa & plenitudine poteſtatis om̃es & ſingulos defectus, ſi qui forſitan interuenerint in ꝑmiſſis, ac etiã ſuſpendẽs oĩa iura poſitiua in cõcilijs gñalibus, & ſummis põtificibus ædita & ſtatuta, & ordinationes, cõſuetudines & priuilegia q̃buſcunq; cõceſſa, pœnas cõtra q̊ſcũq; ordinatas. Et eis derogãt inquantũ effectũ pñtis decreti ĩpedire poſſent q̊quomodo in cõtrariũ faciẽtibus nõ obſtantibus q̃buſcũq;. Præterea cũ neceſſitas reꝝ & circũſtantiæ tẽporis id expoſcãt, vt hæc ſacra ſynodus & ipſe ſummus põtifex ꝑ dei gratiã in ꝓximo aſſumẽdus quã maxime vnũ ſint eadẽ charitate, & vnanimi conſenſu q̃ pluribus ad hæc vigẽtibus rationibus ordinat & decernit, vt electus in ſummũ pontificẽ priuſquã aliq̃d graue in his q̃ pertinẽt ad adminiſtrationẽ papatus exerceat inſignia coronationis ſuę aſſumere debeat in loco huius ſacri concilij ad quẽ ſi abſens fuerit infra terminum ſibi aſſignandum ꝑ deputatos ad eligẽdum vel maiorẽ partẽ eorundẽ venire teneatur.

¶Forma conſenſus profeſſionis & iuramẽti ꝑſtandi ꝑ ipſm electũ in pontificẽ.

C ¶In nomine ſanctæ & indiuiduæ trinitatis patris & filij & ſpũs ſancti. Ego. N. electus in papam om̃ipotẽti deo. cuius eccleſiã ſuo præſidio regendam ſuſcipio, et btõ Petro apoſtoloꝝ principi corde & ore ꝓfiteor q̃ diu in hac fragili vita cõſtitutus fuero, me firmiter credere & tenere fidẽ catholicã ſecundũ traditionẽ apoſtoloꝝ, gñalium concilioꝝ, & alioꝝ ſanctoꝝ patrũ, maxime

aũt ſacroꝝ octo concilioꝝ vniuerſaliũ videlicet primi Niceni ſecundi Cõſtãtinopolitani, ter-
tiȷ̃ Epheſini, quarti Calcedoneñ. quinti & ſexti. Item Cõſtãtinopolitani, ſeptimi. Itẽ Niceni,
octaui q̊q; Conſtantinopolitani, necnõ Lateraneñ. Lugduneñ. Vieneñ. Conſtanti. & Baſilieñ.
gñaliũ cõcilioꝝ. & illã fidẽ vſq; ad animã & ſanguinẽ cõfirmare, defenſare, & p̃dicare, ritũq; pa
riter ſacramentoꝝ eccleſiaſticoꝝ eccleſię traditũ, oĩmode ꝓſequi & obſeruare polliceor, etiã
fideliter laborare ꝓ tuitione fidei catholicæ & extirpatõe hęreſum & erroꝝ, reformatõe moꝝ,
executõe & obſeruatõe decretoꝝ Cõſtañ. & Baſilieñ. concilioꝝ, ac pace in populo chriſtiano.
Iuro etiã proſequi celebrationẽ concilioꝝ gñalium, ac confirmationẽ electionũ iuxta decreta
ſacri Baſilieñ. cõciliȷ̃. Hãc aũt profeſſionẽ mea manu ſubſcripſi, & tibi omnipotẽti deo ſuper al-
tare pura mente offero, & in die tremendi iudiciȷ̃ redditurus ſum de hoc & aliȷ̃s meis operibus
rationẽ, quã etiã ꝓfeſſionẽ In primo publico conſiſtorio ſolẽniter repetã. Datũ vt ſupra patebit

¶Decretũ inhibitionis ne bona electi & eligentium rapiantur.

¶Sacroſancta gñalis ſynodus Baſilieñ. ad ꝑpetuã rei memoriã, Cũ ea q̃ laudabiliter ꝓ reprimen A
do conatus malignantium ordinata ſunt nullatenus negligi deceat, ſed potius diligenti ſeruari
ſtudio, ſacrũ canonẽ dudũ in concilio Conſtantienſi æditũ aduerſus illos q bona electoꝝ fama-
bantur de nouo electi in ſummũ pontificem rapere audere, innouat hæc ſancta ſynodus ſub hu
iuſmodi tenore. Omnis ætas ab adoleſcẽtia ſua prona eſt ad malum, ad id præſertim ad q̊d cupi-
ditatis & auaritiæ ſtimulis incitatur. Fiunt aũt & factæ ſunt leges, vt eaꝝ metu humana refrene-
tur audacia, tutaq; ſit inter improbos innocẽtia, & refrenetur nocendi facultas. Cũ itaq; non-
nunquã eueniſſe comperimus, q̊d electo Romano pontifice, nõnulli ſub prætextu p̃tenſę cuiuſ-
dam abuſiuę licentię res & bona ſic electi quaſi culmine diuitiaꝝ adepto falſo p̃tendentes occu-
panti concedi. Nedũ illius ſic electi, imò aliquando nonnulloꝝ quos electos eſſe mendaciter cõ-
fingunt, domos, res & bona cardinalium, aut electoꝝ Romani pontificis, & alioꝝ in loco con-
clauis exiſtentiũ etiam violenter inuadunt, recipiunt, occupant & tranſportãt lucri facta exiſti-
mantes, ex qbus ſi ꝑmitterentur plura pericula, ſcãdala, rapinæ, furta, & nonnunquã homicidia
ſequerent̃. Nos igit̃ tam ſceleratæ temeritatis & audaciæ viã p̃cludere, & hmõi periculis & ſcan-
dalis obuiare volentes, præfatũ dãnantes ſceleratum abuſum, talia fieri hoc ædicto prohibemus
ſtatuentes q̊d qcunq; cuiuſcũq; ſtatus aut cõditionis exiſtãt cõtra hoc præſumpſerint attentare
aut ad hoc auxiliũ, conſilium, vel fauorem prebere, pœnas quas in violentos raptores & occupa
tores hmõi iura atq; apoſtolicæ & imperiales cõſtitutões ſtatuũt, & eoipſo excõicationis ſentẽ-
tiã incurrãt, à q̃ niſi per hanc ſanctã ſynodũ, aut futurũ Romanũ põtificẽ preterq̃ in mortis arti-
culo & facta ſatisfactione abſolui nequeãt, & oĩ officio, bñficio, priuilegiȷ̃s ac dignitate eccle-
ſiaſtica & mũdana, feudiſq; & rebus aliȷ̃s, ſi q̃ aut quas in Roma. vel aliȷ̃s eccleſiis obtinebit ſit pri-
uatus, & inteſtabilis actiue & paſſiue exiſtat Ciuitas vero q̃ in p̃miſſis culpabilis fuerit eccleſia-
ſtico ſubiaceat interdicto, huic adiȷ̃cientes ſanctioni vt dñi tẽporales rectoreſq; & officiales ci-
uitatis vel loci vbi electionẽ Romani pontificis contigerit celebrari illa imminente p̃miſſa fieri
ſub grauibus pœnis publicæ & realiter prohibeant, & prohibitionẽ diligenter faciãt obſeruari.
Cæteris conſtitutõibus circa talia æditis in ſuo robore duraturis. Et qa nũc imminet electio Ro
mani põtificis ꝑ hãc ſanctã ſynodũ, ſeu eius autoritate celebrãda vbi obſeruatione & executiõe
p̃fate conſtitutõis opus eſt, nos oĩa & ſingula p̃dicta agendi & exequendi illis ꝑſonis tã eccleſia-
ſticis quã ſecularibus q̃ poſtmodũ in noſtra cãcellaria noĩabunt̃ plenã & liberã committimus, &
concedimus facultatẽ & poteſtatẽ decernentes literas ſuꝑ hoc fieri cũ cenſuris & aliȷ̃s remediȷ̃s
iuris, etiam cũ inuocatione brachiȷ̃ ſecularis & clauſulis opportunis. Datum, vt ſupra

¶Ne tempore electionis fiat audientia.

¶Sacroſancta gñalis ſynodus Baſilienſis, ad futurã rei memoriã. Ne variaꝝ reꝝ occupatio actũ B
ſalubrem electionis futuri pontificis impediat aut perturbet, decernit hæc ſancta ſynodus, vt
ad tam neceſſariũ & tam ſalubre electionis negociũ attentius procedat̃. Audientiã, & omne cau
ſarum & litiũ, exercitium in hoc ſacro concilio preter audientiã camere à die quo deputati ad
eligendũ ſummũ pontificem intrabũt conclaue. Et deinceps ad publicationem electionis ipſius
ſummi pontificis incluſiue ſuſpendenda eſſe, eademq; hoc præſenti decreto ſuſpendit & prohi-
bet, irritũ decernens, & inane qcquid in contrariũ fuerit attentatũ. Datũ vt ſupra.

¶Seſſio triceſimaoctaua.

SAcroſancta gñalis ſynodus Baſilieñ, in ſpũ ſctõ legitime cõgregata vniuerſalẽ eccleſiã re- C
p̃ſentãs ad ꝑpetuã rei memoriã. In Eſdra ſcriptũ ẽ. Veritas magna & fortior p̃ oĩbus. Oĩs
terra veritatẽ innocat. Celũ etiã ipam bñdixit, veritas manet, & inualeſcit ineternũ, & vi
uit, & obtinet in ſcl'a ſeculoꝝ. Nõ ẽ apd̃ eã accipere ꝑſonas atq; differẽtias, ſed q̃ iuſta ſũt
facit oĩbus iniuſtis, Cuiuſqdẽ veritatis fortitudinẽ dũ oppugnare conat̃ Gabriel quondã dictus
Eugenius papa q̃rtus, iuſto iudicio à papatu depoſitus ſeipſum magis deiȷ̃cit & ꝓſternit qui nu-

per apud Florētiam,ꝓut ꝑ ſummariā informationē accepimus libellum quēdā q incipit Moy
ſes ſeruus dei ꝓmulgauit,in quo ꝑtēſam trāſlationē ꝑfatam huius ſacri Concilij in Ferrariam,
quā erroneā in fide pluribus decretis & epiſtolis nr̄is luciſſime declarauimus. Necnon ere-
ctionē ſchiſmaticā conuēticuli Ferrariē.ſub noīe gn̄alis cōcilij,hoc ſacro durāte cōcilo in vim
ꝑfatæ trāſlatōis attētatā maiori ſemꝑ cum ꝑtinacia defendere & approbare conat. Adijciēs,
ꝙ à recta linea ꝑ anfractus erroris exorbitauimus.Quodqꝫ cōcilū Conſtātiēſe in malignū ſen
ſum,& à ſana doctrina penitus alienū ꝑtraximus in hoc ꝙ declarauimus ꝑ ſeſſionē nr̄am.XVI
Caleñ.Iunij proxime ꝑtæteriti celebratam tres veritates,quaꝝ tenor ſequitur.

D ¶Veritas de ꝑtāte cōcilij gn̄alis vl̄em Eccleſiā repn̄tantis ſuꝑ papā,& quēlibet alteꝝ declara-
ta ꝑ Conſtātieñ.&hoc Baſiliē.generalia concilia,eſt veritas fidei catholicæ.

E ¶Veritas hæc,ꝙ papa Conciliū gn̄ale vl̄em Eccleſiā repn̄tans actu legitime congregatū ſuꝑ
declaratis in ꝑfata veritate,aut aliq̊ eoꝝ ſine eius cōſenſu nullatenus authoritatiue pōt diſſol-
uere,aut ad aliud tp̄s ꝓrogare,aut de loco ad locū trāſferre,eſt veritas fidei catholicæ.

F ¶Veritatibus duabus ꝑdictis ꝑtinaciter repugnās,eſt cenſendus hæreticus.Conat quoqꝫ ipſe
Gabriel poſt ꝑdicta ꝑ eum aſſerta ſub obſcuritatibus verboꝝ mūdū inuoluere dicēs ſe dānare
& reprobare veritates ꝑdictas ad ſenſum Baſiliē.quē(inqt)facto demōſtrauit.Neqꝫ illum ſen
ſum explicās,nec in q̊ ſenſu eas approbare velit,manifeſtās,q̄ fortaſſis ideo ſubticet,qm̄ mani
feſte videt verba dictaꝝ veritatū,ita clara eē,& apta,ſicut ſunt qd' de nulla obſcuritate notari
merito poſſunt.Nec ad multiplices ꝓtrahūt ſenſus,& ꝑ conſequēs qd' ille primus ſenſus iuxta
quē ſe dicit reprobare dictas veritates,nullatenus allegari pōt.Hoc aūt notū facimus vniuerſis
catholicis qd' nullū ſenſum in his habet hæc ſctā Synodus,nec hr̄e vult,niſi quē ſacra ſynodus
Conſtātiē.habuit in declaratōibus ſuis ſenſum veꝝ & catholicū,quēqꝫ ſemꝑ habuimus in de-
claratōibus ꝑ nos factis in ſcd̄a,vndecima,duodecima,vigeſimanona,& alijs ſeſſionibus nr̄is,
ac epl̄is ſynodalibus pariter cū cardinalibus ſanctæ Ro.Eccleſiæ ꝑriarchis,archiepis,epis, ora
toribus q in nr̄o cętu affuerunt fidelr̄ & vnanimiter credētibus qd' conciliū habet ꝑtātē imme
diate à Chr̄o cui papa obedire tenet,ꝓut veritas ꝑfata in concilio Conſtātiē.declarata diffini
uit,quodqꝫ hæc veritas ē iuris diuini,qd' papa ipſe conciliū gn̄ale vl̄em Eccleſiā repn̄tans legi
time congregatum eo modo quo frequēter declaratū eſt,ſine eius conſenſu diſſoluere, aut de
loco ad locum trāſferre non pōt,neqꝫ aduerſus has veritates ꝑualere potuit Gabriel ipſe,q ꝑtē
ſam diſſolutionē huius ſacri Concilij ſine eius conſenſu prima vice ꝑ eundē Gabrielē attētatā
hoc ſacro Concilio eidē ex parte dei oīpotētis ꝑcipiente atqꝫ mandāte iudicialr̄ reuocare cō-
pulſus eſt,ac in ſua adhæſione eam declarauit nullam,irritam,& inanem. Ipſaqꝫ non obſtante
Concilium legitime continuatum fuiſſe &ꝓſecutionē habuiſſe,&hr̄e debere reuocādo etiam
exp̄ſſe lr̄as incipiētes,deus nouit,quæ ſuo nomine factæ dicebant,&aduerſus huius ſacri Con
cilij,& alioꝝ Concilioꝝ authoritatē varios errores continebant. Itē duas lr̄as ſuas incipiētes.
Inſcrutabilis,& in archano.Alias etiā quaſcunqꝫ,ac qcqd ꝑ ipſum aut ſuo noīe in ꝑiudiciū, aut
derogationē huius ſacri concilij Baſiliēſis,ſeu contra eius authoritatē factū & attētatū,ſeu aſſer
tum erat.Eccleſia catholica tunc in pace conquieuit,tenēs firmiter eē veꝝ & catholicum, qd'
papa abſqꝫ conſenſu Concilij,ipſum diſſoluere aut trāſferre non pōt cognouerūtqꝫ cuncti fi
deles,ꝙ acquieſcere oportet iudicio gn̄alis Concilij ſummū pontificē, cum poſt tā diuturnā
reſiſtentiam duoꝝ annoꝝ qbus ipſam diſſolutionē idem Gabriel iuſtificare conabat,acquie-
uit iudicio gn̄alis Concilij ꝑſentans iudicialiter coram eodē formam ſuę confeſſionis quemad
modum ſacrum Concilium ordinauit reuocando expreſſe,vt dictum eſt,quæcunqꝫ aſſerta ꝑ
eum aut nomine ſuo in contrarium.Poſſuntqꝫ omnes catholici nunc videre quāta plaga infer
ret Eccleſiæ dei ſi reuocaret in dubium illa declaratio facta in cōcilio Conſtātiēſi vigore cuius
& infallibili,ac inexpugnabili authoritate depoſitio Iohānis vigeſimitertij,& priuatio bn̄di-
cti à iure papatus,ſi qd' habebāt ſic in ſuis obediētijs nuncupatoꝝ,ac etiā electio Martini cui
ſucceſſit olim Eugenius,factæ ſunt,& à qbus conſequēter oēs creatōes cardinaliū,ꝓmotiones
ꝑlatoꝝ,& alioꝝ ordinum,& graduū Eccleſiaſticoꝝ factæ ſunt,quātumcūqꝫ declaratōis eiuſ-
dem authoritatis datæ à Chr̄o cōcilijs gn̄alibus vigor deperiret,ſi ſummi pōtifices poſſent cō
cilia dum cōgregata eēnt,trāſferre de regione in regionē ſine conſenſu ipſoꝝ.& eiſdē cōcilijs
ꝑcipere vt diſſoluerent,aut diſcederēt,etiā ſi nollet q̄ties liberet ipſis pontificibus.Veꝝ in hac
reprobatōe dictaꝝ veritatū,quā idē Gabriel facit in ꝑfato libello intelligere poſſunt oēs fide-
les,qūo iam id verificat quod à ſeptē annis in ſua duodecima ſeſſione de ip̄o Gabriele prędixit
hæc ſctā Synodus,cū ait:Et quātū ex eius verbis factiſqꝫ colligi pōt,nil aliud prætēdere videt
niſi vt Eccleſiā peſſundet,iuſqꝫ ſibi & ſucceſſoribus faciat nō ſolū abrogādi ritum ſacroꝝ Cō-
cilioꝝ,& ea ꝓ libito diſſoluēdi.Sed & ipſoꝝ decreta ſpū dei ꝓmulgata à qbus ſtatus pendet
vniuerſalis Eccleſiæ irritādi & abolēdi,&præſertim declarationē illā ꝙ in his q̄ ad fidē,extir-
patio-

pationē ſchiſmatis & gn̄alem reformationē in capite & in mēbris pertinent, q̄libet etiā papalis
dignitatis decretis gn̄alis concilij ſubijcit hæc in p̄fata. xij. ſeſſione habent, quæ nūc idē Gabri el
aperte manifeſtat. Vnde om̄es intelligere poſſunt q̄ iuſte hæc ſancta ſynodus hucuſq; eidē re-
ſtitit, conſpiciūt animū obduratū q̊ autoritati gn̄aliū concilioꝵ factis & verbis reſiſtebat cōtem
nendo etiā & violādo volūtariæ ſanctos canones pro ſalute animaꝵ æditos. De q̄bus ait Dama-
ſus papa. Violatores canonū volūtarie à ſanctis patribus grauiter iudicant, & à ſpiritu ſancto in-
ſtinctu, cuius ac dono dictati ſunt damnant, q̊niā blaſphemare in ſpiritū ſanctū nō incongrue vi
dentur, q̄ cōtra eoſdē canones nō neceſſitate compulſi, ſed libenter, vt p̄miſſum eſt aliq̄d aut ꝑ-
terue agunt, aut loqui præſumūt, aut facere volentibus ſponte cōſentiūt. Talis em̄ præſumptio
manifeſte vnū genus eſt blaſphemantiū in ſpiritū ſanctum. Reprobat inſup præfatus Gabriel &
dānat ſuā depoſitionē præfatæ veritatis in cōcilio Cōſtantien̄. declaratæ poſt longā expectatio
nem & maturā examinationē iudicialiter proceſſit, propter hęreſim, ſchiſma, ſymoniacā noto-
riam prauitatē, periuriū & cōtemptū, ac violationē aſſiduā ſynodaliū decretoꝵ cōcernentiū re-
formationē eccleſiæ gn̄alem in capite & in mēbris, q̄bus incorrigibiliter ſcādalizabat eccleſiam
dei, à q̄buſquidē nequaquā ſe in p̄fato libello expurgat, ſed cōuicia & maledicta in hoc ſacrū cō-
ciliū & ſuppoſita eius referre conat̄, & ſniam in iudicē ferre, à q̊ legitime condemnatus extitit &
poſtquā ꝑ eccleſiā hæreticus iudicatus eſt veros catholicos doctrinā ipſius eccleſiæ inuariabili-
ter tenētes hæreticos appellare p̄ſumit, ſicut mos eſt cōdēnatoꝵ de hæreſi in ſuis iudicibus ma-
ledicere, & hæreſim obijcere ſoleāt cū veritate fuerint manifeſtiſſima ſuperati, ad q̄ oīa pleniorē
reſpōſionē fecimus in reſpōſiōe ſynodali data in nr̄a gn̄ali cōgregatōe Nonas huius mēſis Octo-
bris. Renouat etiā pœnas q̄s aduerſus ſuppoſita huius ſanctæ ſynodi, eo ꝯ ſuæ p̄tenſæ & erroneę
trāſlationi nō parebāt iā dudū anno p̄tō in cōuenticulo Ferrarien̄. ꝓmulgauit. Cū itaq; ex dicto
libello oībus cōſtare poſſet q̄uō præfatus Gabriel in crimine hæreſis, ac ſchiſmate, de q̄bus con-
dēnatus eſt ſe ꝑtinacius obduratū reddebat, & magis, ac magis ſe hæreticū cōprobet vniuerſis
& ſingulis Chriſtifidelibus hæc ſancta ſynodus præcipit atq; mādat, vt iuxta verbū Moyſi ſer-
ui dei dicentis. Recedite à tabernaculis hoīm impioꝵ, à tabernaculo & cōſortio, ac oī adherētia
ipſius Gabrielis tanq̄ à choro Dathan & Abiron autoribus ſchiſmatis recedāt cū effectu, illū q;
omnino deuitent, iuxta præceptū apoſtoli in epiſtola ad Titū qua dicit hæreticū hominē poſt
primā & ſecundā correctionē deuita, ſciens q̄a ſubuerſus eſt q̄ eiuſmodi eſt & delinquit proprio
iudicio cōdemnatus. Nā etiā iuxta doctrinā Iohānis in ſecūda canonica ſua. Nō habenti doctri
nam eccleſiæ, nec eſt dicendū Aue. Om̄eſq; huic diuinæ ſententiæ nō acq̄eſcentes merito perti-
meſcere habent, q̊niam in diſtricto examine diuini iudicij reddituri ſunt rationē, ſi participatio-
nem, adherentiā & fauorē dicto Gabrieli per gn̄ale conciliū cōdemnato, tanq̄ hæretico p̄ſtent.
Et qm̄, vt ait btūs Gregorius. Illa capitula recipi nō debent, q̄ꝵ damnant̄ autores. Ne ex doctri-
na p̄fati libelli quē ad cōfirmationē ſuæ hæreſis, & ſchiſmatis dictus Gabriel poſt ſuā cōdemna-
tionē effeciſſe dicit̄, quempiā fideliū in hac re ſeduci cōtingat, hęc ſancta ſynodus diſtrictius inhi
bet p̄cipit atq; mādat om̄ibus & ſingulis Chr̄ifidelibus cuiuſcūq; dignitatis, etiā ſi cardinalatus,
patriarchalis, pōtificalis aut alterius cuiuſcūq; eccleſiaſticæ vel ſecularis. Etiā ſi vniuerſitates, cō-
munitates vel collegia fuerint, ne præfatū libellū publicare, prædicare, approbare, ſeu defendere
præſumāt, ſeu eidē q̊uiſmodo aſſentire, credere aut fauere, vel eo vti ſeu vtentibus eo cōſiliū, auxi-
liū vel fauorē præſtare. Neq; etiā p̄tenſis cēſuris ſeu ſententijs innouatōis, declaratōis, dānatōis,
reprobatōis, nūciationis, cōfirmationis, & depoſitionis in eodē libello q̄uōlibet cōtentis, q̄s nul-
las nullius roboris vel mométi eſſe decernimus, & declaramus obedire, attēdere ſeu eas obſerua-
re, aut vigore earundē, vel alioꝵ q̊rumcūq; mandatoꝵ vel cōfeſſionū, aut indultoꝵ quaſcunq;
dignitates, etiā ſi cardinalatus, patriarchalis, archiepiſcopalis, epiſcopalis fuerit vel beneficia, aut
alia q̄cunq; bona ſuppoſitoꝵ huius ſanctæ ſynodi, & eidē adherentiū q̊uiſmodo impetrare, oc-
cupare aut detinere, etiā ſi motu proprio eis cōceſſa dicant̄, vel ipſos ſic impetrātes, occupantes,
vel detinētes ad poſſeſſionē eorundē recipere vel admittere, ſeu eos in eiſdē ſuſtinere q̊uiſmodo
p̄ſumāt ſub pœnis fautoriæ ſchiſmatis & hæreſis, necnō alijs pœnis excōicationis, priuatiōis ab
oībus dignitatibus, etiā ſi vt p̄mittit̄ cardinalatus, p̄r̄iarchales, archiepiſcopales, aut pōtificales fu
erint bn̄ficijs & officijs, & inhabilitationibus ad eaſdē & interdicti dudū in octaua tertiadecima
& xxix. ac alijs ſeſſionibus huius ſanctæ ſynodi in talia faciētibus promulgatis, q̄s hæc ſancta ſy-
nodus innouat, & quas oēs hi ſinguli p̄dicti ipſo facto incurrūt, nec ab alio quam ab hac ſancta
ſynodo, p̄terq̄ in mortis articulo valeant de prædictis abſolui. Et ſi q̄ huic ſacro concilio incor-
porati aut ei adhærentes vigore mandatoꝵ p̄fati Gabrielis olim Eugenij poſt eius ſuſpēſionem
ab adminiſtratione papali emanatoꝵ ſuis dignitatibus aut bn̄ficijs quibuſcunq; ſpoliati eſſent,
aut ſpoliarent̄ in futurū, poſſint nihilominus ſine aliæ cauſæ cognitione aut requiſitione alterius
autoritatis, poſſeſſionis hmōi dignitatū & bn̄ficiorum per ſe vel per alios reintrare & recupera-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

re alijs pœnis contẽtis in decretis noſtris ſemp̱ in ſuo robore duraturis. Datum in ſeſſione no
ſtra publica in maiori Eccleſia Baſiliẽ. ſolẽniter celebrata. III. Calẽ. Nouẽb. Anno à natiuita-
te Domini. M.CCCC.XXXIX. Apoſtolica ſede vacante.

¶Aliud Decretum.

A ¶Sacroſctã gñalis ſynodus &c. Magna nobis ẽ ſolicitudo, vt electões paſtoꝝ q̱bus incũbit re
gere gregẽ dñicum ritè celebrent, & quãtũ poſſibile ẽ cuncta remoueant, quæ ipſaꝝ puritati
obuiare pñt. Quia vero ſæpius cõtigit hactenus monaſterioꝝ & Eccleſiaꝝ p̄latis decedẽtibus
& eoꝝ corp̱ibus tumulatis ꝓpter expectationẽ abſentiũ vocãdoꝝ ex locis longinquis Eccle
ſias ipſas, & monaſteria vacãtia interim diſpẽdia plurima ſuſcepiſſe, & ꝓpter diuturni interim
expectati tp̱is ſpacia, varia regimina p̱ p̄cum ſubornatões data fuiſſe, vñ Eccl'ijs ſæpius magnę
iacturæ ꝓueniſſe noſcunt, ſtatuit, & ordinat hæc ſctã ſynodus, ꝙ de cætero ad electiões de p̱-
ſonis Eccleſiaꝝ, & monaſterioꝝ regimine faciẽdas, vbi abſentes hactenus vocari cõſueuerũt,
nõ teneant illi de cap̄lo vel conuẽtu in q̊ electio faciẽda fuerit aliq̊s vocare abſentes in locis vl-
tra duas dietas ab ip̄a Eccleſia vel monaſterio diſtãtibus exiſtẽtes, canonibus al'r diſponẽtibus
nõ obſtãtib⁹ q̱buſcũq;. Et idẽ in electõib⁹ ad q̄ſcũq; dignitates faciẽdas ĩtelligat. Per hoc tñ pri
uilegijs, ſtatutis, & cõſuetudinibus illaꝝ Eccleſiaꝝ, & monaſterioꝝ, in q̱bus ad ip̄as electões fa
ciẽtes, p̄lati, religioſi, aut alij de alijs Eccl'ijs, aut monaſterijs vocãdi ſunt nõ intẽdimus in aliq̊
derogare. Prædicta q̊q; in caſu electionũ dũtaxat volumus ĩtelligi alijs caſibus in q̱bus abſen-
tes vocãdi ſunt ĩ diſpoſitõe iuris cõis remanẽtibus. Inſup̱ qm̃ in mõ, & in forma eligẽdi Eccl'ijs
& monaſterijs, p̄latos maxime cũ in eoꝝ electõibus p̱ viã ſcrutinij ꝓcedit, multa req̱runt à iu
re obſeruãda, quoꝝ omiſſio hmõi electões nullas reddit, vel ſaltẽ annullãdas, vñ diſpẽdia & q̄-
plurima diſcrimina eiſdẽ Eccl'ijs & monaſterijs, hactenus ſæpenumero euenerũt, & cõtinuo
in poſteꝝ euenire poſſent, ad obuiãdũ eiſdẽ diſcriminibus, & diſpẽdijs ſtatuit hæc ſctã ſyno-
dus, ꝙ ſuperiores ad quos earũdẽ electionũ ſpectat cõfirmatio electões quaſlibet hmõi dũmo
do illas alias à maiori parte cap̄loꝝ, ſeu cõuẽtuũ, Eccleſiaꝝ, & monaſterioꝝ hmõi, prius tñ vo
catis vocãdis & cõione ſuſcepta, & iuramẽtis p̄ſtitis, primitus iuxta formã decreti nr̄i deſup̱ ędi
ti de p̱ſonis idoneis celebratas cognouerit ſup̱ reliq̊s formã cõcernẽtibus iuxta traditionẽ ca-
nonũ, abſq; tñ malicia & fraude omiſſis, ad cõfirmatões hmõi electionũ ꝓcedere, & tal'r electis
ipſaꝝ qualitas, & Eccleſiaꝝ vtilitas p̱ſuaſerit, vt idẽ in Eccl'ijs & monaſterijs eidẽ p̄eſſe, ipſaſq;
in ſpũalibus & tp̱alibus regere & gubernare, ac diſpẽſare poſſint & valeãt. In poſtulatõibus tñ
quorũcũq; nullatenus iuramẽta, & cõmunio ſicut nec in electõibus obmittant. Cõſtitutõibus
eiſdẽ in cõtrariũ faciẽtibus, nõ obſtãtibus q̱buſcũq;. Datũ Baſileæ, vt infra patebit.

¶Aliud Decretum.

B ¶Sacroſctã gñalis ſynodus Baſiliẽ. in ſpũ ſctõ legitime cõgregata vniuerſalẽ Eccleſiã repñtãs,
Ad futurã rei memoriã. Nup̱ in decreto nr̄æ, xxxij. ſeſſionis ſup̱ electõe Romani pontificis ꝓ-
mulgato ĩter cætera ſtatuimus, ꝙ vna cũ dilecto Eccleſiæ filio Ludouico, tũc ſanctæ Ceciliæ
cardinali Arelateñ. vulgariter nũcupato, & alijs cardinalibus ſacroſanctæ Ro. Eccleſiæ, ſi q̱ añ
cõſummatã electionẽ aduenirẽt, & ipſi electõi ĩtereſſe vellẽt, alij trigintaduo tã de p̄latis q̄ de
cæteris honorabilibus Eccleſiaſticis viris aſſumerent, q̱ pro hac vice autoritate h⁹ ſctẽ ſynodi
ip̄m Romanũ põtificẽ eligere haberẽt, ita vt ille ab vniuerſali eccleſia ſummus põtifex habeat
q̱ à duabus partibus oĩm p̄dictoꝝ fuerit electus, ꝓut hæc oĩa in p̄dicto decreto latius cõtinent,
inter quos trigĩtaduos noĩauimus, & elegimus dilectos Eccleſiæ filios Thomã abbatẽ de Don
drainã ordinis Ciſtertiẽ. diocœ. cãdidæ caſæ, Iohãnẽ de Segobia archidiaconũ de Villauiſoſa
in Eccleſia Oueteñ. Thomã de Corcellis canonicũ Ambianeñ. in ſacra Theologia magiſtros
cõmittẽtes eidẽ plenariã facultatẽ eligẽdi ſi vellẽt, ac aſſumẽdi ſecum vnũ, duos, vel tres alios,
prout eis videret q̱ aſſumpti & electi ſimilem & eandẽ ſecum poteſtatẽ haberẽt, & facultatẽ
mandato vice & authoritate huius ſacri Baſilieñ. Concilij nominandi & eligendi reſtantes ele
ctores ipſius futuri Romani pontificis, & etiam alios officiarios ꝓ conclaui neceſſarios, ita ꝙ
nullus p̱ eos eligẽdus & nominãdus cẽſeret eſſe electus & nominatus, niſi à maiori parte p̄di-
ctoꝝ eligẽtiũ noĩatus eẽt & electus. Quibus iniunximus vt reciperẽt & nominarẽt ipſos reſtã
tes electores ex toto corpore Concilij habẽdo reſpectum ad nationes & deputationes in hoc
ſacro concilio exiſtẽtes quãtum fieri poſſet. Recipimuſq; ab ipſis tribus p̄nominatis iuramẽtũ
quod eligerẽt viros timoratos, & idoneos, quodq; nõ reuelarẽt electos p̱ ipſos vſq; ad publica
tionẽ eorundẽ in gñali cõgregatõe aut ſeſſiõe. Sed ipſam electionẽ ſic p̱ eos factã clauſam ſub
eoꝝ ſigillis reponerẽt in aliquo loco tuto ſub fideli cuſtodia vſq; ad illã diẽ publicatõis. Volẽ-
tes ãt tres p̄dicti deputati nr̄i cõmiſſionẽ ſibi p̱ nos factã exequi coaſſumpto ſibi dilecto Eccle
ſiæ filio Chriſtãno de Gretz, reginę in theologia magiſtro p̄poſito Eccleſię S. Petri in Bruna
Olomucẽ. diocę. die. v. mẽſis Nouẽ. in domo fratrũ minoꝝ Baſilieñ. conuenientes elegẽrt, &
nomi-

nominauerũt tã de ꝓlatis,q̃ de cæteris vſq; ad cõplementũ nũeri,triginta duoꝝ ipſis in eodẽ nu
mero ex nr̃a ordinatõe cõprehẽſis,q̃s in certa ſchedula deſcripſerũt,& eãdem clauſam ſub ſigillis
eoꝝ in loco tuto ſub fida cuſtodia repoſuerũt vſq; ad diẽ publicatõis fiende. Subſequẽter vero
die q̃rta Caleñ.eiuſdẽ menſis Nouẽbris in nr̃a gñali cõgregatõe ad hoc ſpecialiter indicta ꝑfatã
ſchedulã aperientes noĩationẽ & electionẽ ſic ꝑ eos factã publicauerũt,in q̃ ꝑſonæ infraſcriptæ
noĩatæ & deputatæ ſunt ab eiſdẽ ꝓ electoribus futuri Ro.põtificis.Iohãnes archiepũs Tharen-
taſieñ,Otho Dorthuſeñ,Georg.Viſeñ,Frãciſcus Gebenneñ, Ludouicus Viſeñ, Bernardus A- A
queñ,Guillermus Vercelleñ,Georgius Auguſteñ,Iohãnes Yporigeñ,Fridericus Baſilieñ,Ludo
uicus Thaurineñ,eccleſiaꝝ epĩ Alerãnus ſctĩ Benigni Fructuarieñ,ordinis ſancti Bñdicti Ypore
gieñ.diocœſis,Iacobus de Secuſſa ordinis ſancti Bñdicti Thaurineñ.diocœſis,Cõradus de Lu-
cella Ciſtertieñ,ordinis Baſilieñ.dioc.Raymũdus Cõcheñ,ordinis ſctĩ Bñdicti Rutheneñ.dioc.
Petrus ſancti Cucufacis eiuſdẽ ordinis Barchinonẽ.dioc.Thomas de Dondriana ordinis Ciſter
tieñ.cãdidæ caſæ dioc.Anthonius Arularũ ordinis ſctĩ Be. Elneñ.dioc. monaſterioꝝ abbates.
Iohãnes de Segobia archidiaconus de Villauiſſogia Oneten,Criſtãnus de Gretz reginæ ꝑpoſi-
tus ſctĩ Petri in Bruna Olomuteñ.dioc,Nicolaus Thibenth. Penitẽtiarius Cõſtañ,Rothoma-
geñ.ꝓuinciæ,Thomas de Corcellis canonicus Ambianẽ,Iohãnes de Valle,rector patriarchalis
eccleſiæ depleneor Leoneñ.dioc,in theologia mgr̃i.Guilhelmus Hugonis archidiaconus Me-
teñ.legũ doctor,frater Iohãnes de Mõte Cameto,ꝑceptor domus ſancti Anthonij de Rẽuerſo
Thaurineñ.dioc.Derzellanus archidiaconus Cracouieñ.Bernardus de Boſtho,canonicus Ilar-
den,frater Bartholomeus de Prouanis ꝑceptor domus ſancti Anthonij de Clauatio Yporigeñ
dioc.Iohãnes Vviler decanus Raſilij.Raymũdus Albiol,canonicus Thiraſoneñ.decretoꝝ.Hen
ricus de Iudæis legũ doctores.Iacobus de Saltzburga,licẽtiatus in iure canonico canonicus Ra-
tiſponeñ,Oẽs ſupraſcripti ſunt in ſacerdotio cõſtituti. ¶Noĩa vero ꝑſonaꝝ,q̃s in alijs officijs
neceſſarijs ꝓ cõclaui deputauerũt ſunt hæc,Ludouicus eṕs Lauſaneñ.ꝓ locũ tenẽte camerarij
durãte ipſo cõclaui,Pro cuſtodibus cõclauis,Perceuallus Belliceñ.Nicolaus Groſſetanus epſc.
Iohãnes ſctĩ Michaelis de Cluſa ordinis ſctĩ Bñdicti Thaurineñ.dio.Frãciſcus Abũdantiæ or-
dinis ſancti Auguſtini Gebeneñ.dioc.monaſterioꝝ abbates,Frãciſcus de Fuſte,ordinis minoꝝ
mgr̃ in theologia,Vilhelmus de Cõſtãtia legũ doctor canonicus Spireñ,Iohãnes de Turicella,
decanus Cegobriceñ,Theodoricus Nagel,canonicus Rigeñ. Pro clericis cærimoniaꝝ gratia,
Eneas de Senis Tridẽtiñ,Michael Brumen,Beluacen,eccleſiaꝝ canonici notarij apoſtolici, Pro
ꝓmotoribus Hugo Barardi,Iohãnes Slitzenrode.Pro procuratore fiſcali, Robertus magnani,
Pro ſoldano Petrus de Atrio,Deinceps aũt loco Bernardi epĩ Aqueñ, q allegatis ꝑ eũ pluribus
cauſis ab ingreſſu cõclauis,& officio electõis ad q̃d deputatus erat ſe excuſauit habitis delibera-
tionibus in ſacris deputatõibus loco eius in nr̃a gñali congregatõe noĩauimus & deputauimus
Ludouicũ epiſcopũ Maſſilieñ.Hãc itaq; noĩationẽ,electionẽ & deputationẽ,tam debentiũ eli-
gere ſummũ pontificẽ,q̃ officiarioꝝ,neceſſarioꝝ pro cõclaui pñti decreto eadem ſancta ſyno-
dus approbat & cõfirmat,eamq́; validã eſſe atq; in omnibus vim robur & effectũ habere decer-
nit & declarat ſupplẽs ex certa ſcientia & de plenitudine poteſtatis oẽs & ſingulos defectus ſi q
forſan interuenerint in præmiſſis.Datũ in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilieñ.ſo-
lemniter celebrata,tertio Caleñ.Nouẽbris,Anno à natiuitate dñi.M.CCCC.XXXIX.

¶Seſſio trigeſimanona confirmatio electionis papæ.

SAcroſancta gñalis ſynodus Baſilieñ.in ſpiritu ſancto legitime congregata vniuerſalẽ ec- A
cleſiam repreſentãs,ad futuram rei memoriam.Deus patrum noſtroꝝ & dominus mi-
ſericordiæ,qui fecit omnia verbo ſuo.Et ſi de omnibus à ſe creatis prouidẽtia gerat cũ-
cta certo gubernans ordine,ſpeciali tamen cura dilectam ſuam eccleſiam ſemper dirigit
pro qua vnigenitum ſuum dedit conſolans eam iugiter per ſpiritum paracletum,qui ipſam in af
flictionibus adiuuat,in perſecutionibus confortat,in tribulationibus lætificat.Nec eam quibus-
libet tentationibus ſeculi huius vinci aut ſuperari permittit.In cuius glorioſo nomine cõgrega-
ta hæc ſancta ſynodus autoritate duorum ꝑcedentium concilioꝝ & duoꝝ Romanorum pon-
tificum dum reſtaurationẽ legis diuinæ,& ſacrorum canonum,reformationemq́; moꝝ ſolici-
to ꝑquiſiuit ſtudio ſimul etiam extirpationem hæreſum,pacificationemq́; chriſtianorum prin-
cipum multis ꝓſequens laboribus varias aduerſitates ꝑtulit,& ꝓpter veritatem & iuſtitiã pluri-
mas ꝑſecutiones perpeſſa eſt,Adiuuante tamen virtute dei ſedulo ꝑſeuerauit in proſecutõe ſan
ctæ reformationis eccleſiæ ꝓ honore dei & ſalute animaꝝ.Cũ aũt hoc opus felicis ꝓgreſſus ha
bere non poſſit ꝓpter aduerſitates & reſiſtentias plurimas,quas Gabriel olim dictus Eugenius
papa quartus in contrariũ opponebat decreta ſalubria & ſacros canones cõtemnẽs & paruipen
dens,autoritatẽq; ſacrorum conciliorum verbis & factis conculcans determinationes fidei ca-
tholicæ ꝑ eccleſiã factas ꝑtinaciter impugnãdo & abuſibus varijs atq; criminibus eccleſiam dei

notorie

notorie & incorrigibiliter ſcãdalizãdo ꝓut in ꝓceſſibus ſuꝑ hoc deductis latius cõtinet. Vbi tandẽ apud eũ nulla ꝓficiebat admonitio oportuit ad illa iuris remedia recurrere, & à ſummo pontificatu quẽ nimiũ dãnoſe & inutiliter adminiſtrabat eundẽ deponere, poſt depoſitionẽ cum q̃tuor mẽſes, & amplius eẽnt effluxi conſiderãtes quã grauibus ſit circũdata diſpẽdijs q̊t & quãtis ſit plena periculis Eccleſiæ Ro. ꝓlixa vacatio ſicut exacti cõſideratio tpis edocet ad electionẽ noui põtificis ꝓcedere duximus, repetitis prius in nr̃a publica ſeſſiõe trigeſimaſeptima illis quæ dudũ de electõe ſummi põtificis in hoc Concilio fiẽda in euentũ vacationis ſedis Ap̃licæ ipſo Concilio durãte in q̃rta & ſeptima ſeſſionibus eiuſdẽ ſanctæ ſynodi ſtatuta, & ordinata fuerãt, & facta ſolẽni declaratõe quod ꝓ hac vice electio Romani põtificis fiẽda, & celebrãda erat ꝑ hoc ſacrũ Baſiliẽ. conciliũ, ſeu eius authoritate, atq; etiã ordinatõe ꝑ decretũ facta trigeſimæ ſeptimæ ſeſſiõis qd' vna cũ dilectiſſimo Eccleſiæ filio Ludouico tituli ſanctæ Ceciliæ Ro. Eccleſiæ p̃br̃o cardinali Arelatẽ. vulgariter nuncupato p̃nte vel p̃ſidẽte in hoc ſacro cõcilio, & alijs ipſius ſanctæ Rom̃. Eccleſiæ cardinalibus, ſi q̃ ante conſummatã electionẽ futuri Romani põtificis aduenirẽt, & huic ſacro cõcilio adhęrẽtes eidẽ electõi intereſſe vellẽt. Alij tã de p̃latis ꝗ de cæteris honorabilibus eccleſiaſticis viris in ſacerdotio aut ſaltẽ in diaconatus ordine cõſtituti vſq; ad numeꝝ trigintaduoꝝ ꝑ eandẽ ſanctã ſynodũ ad p̃dictã electionẽ faciendã in gñali ſua congregatõe, ac in ſeſſiõe publica noĩandi & deputãdi ptãtẽ haberẽt ꝓut ſcd̃m deum & ſuas conſcias eiſdẽ videret hac vice libere eligẽdi ſummũ pontificẽ authoritate huiꝰ ſanctæ ſynodi, ita vt ille abſq; vlla exceptõe ab vl̃i Eccleſia ſummus põtifex haberet, q̃ ab omĩbus p̃dictis ſic debẽtibus ꝓ hac vice eligere, aut ſaltẽ à duabus partibus ipſoꝝ eẽt electus, & cõſenſum ſuũ iuxta formã in eodẽ decreto ordinatã p̃ſtaret. Scd̃m cuius decreti depoſitionẽ trigintaduo archiep̃ali, ep̃ali, abbatiali dignitatibus & graduũ ac ſciaꝝ titulis inſigniti, noĩati, & deputati in nr̃a gñali congregatõe, ac demũ in ſeſſione publica, quoꝝ noĩa, dignitates, gradus & ordines hic haberi volumus ꝓ ſufficiẽter exp̃ſſis. Die tertio Caleñ. huius mẽſis Noueb. celebrata miſſa ſolẽni ꝑ præfatũ cardinalẽ Arelatẽſem, ac ꝑ ſingulos ipſoꝝ ſuſcepto diuinæ Euchariſtiæ ſacr̃o de manu eiuſdẽ cardinalis in p̃ntia totius cleri & populi & iuramẽtis ſolẽnibus pręſtitis ipſi pariter cum eodẽ cardinali conclaue intrauerunt in ea domo ciuitatis Baſiliẽ. in qua deputatio ꝓ communibus teneri conſueuit. Vbi cum magna deuotõe ſeptẽ diebus inſiſtentes quinq; ſcrutinia ſucceſſiue de mane diuerſis diebus cebrata miſſa, & inuocata ſpũs ſancti gr̃a peregerunt. Et tandẽ facto quinto ſcrutinio ea hora qua ꝓceſſio huius ſacri Concilij domũ p̃fatã circuibat, cantãdo hymnum: Veni creator ſpũs &c. Compertũ eſt religioſum & nobilẽ virum Amedeũ ducẽ Sabaudiæ in ſolitudine Rippalię Gebbennẽ. dio. iã à pluribus annis in virtute continẽtię honeſte conuerſantẽ, & virtutibus dño in ſpũ humilitatis ac ſimplici & hũili habitu deſeruientẽ in ſummũ pontificẽ vl̃es & Ro. Eccleſiæ eſſe electum iuxta præfati decreti nr̃i. xxxvij. ſeſſionis diſpoſitionẽ Quæ q̃dem electio poſt modum aperta feneſtra conclauis fuit ꝑ dictum cardinalẽ Arelatẽ. publice nuntiata, decãtatoq;: Te deum laudamus ꝑ oẽs ſupra dictos ad eligẽdum deputatos concorditer ſuꝑ electõe ip̃a deum glorificantes & or̃onibus cõuenientibus ſubiunctis, ipſi à conclaui exierunt in pluuialibus & mitris, alijſq; habitibus condecentibus ꝓut ſtatui vniuſcuiuſq; cõpetebat cõcomitãtibus p̃latis, & alijs ſuppoſitis huius ſacri cõcilij ac ꝓfeſſiõibus oĩm collegioꝝ & cõuentuũ huius ciuitatis Baſiliẽ. cũ reliquijs & decẽtibus ornamẽtis populiq; multitudine copioſa, Eccleſiã maiorẽ Baſiliẽ. adierũt, vbi ipſi p̃lati & alij de ſacro cõcilio vnanimiter deo grãs retulerũt, iteratoq; ſe p̃dictus dñs cardinalis Arelatẽ. in ambone p̃ntibus oĩbus electoribus deputatis, & in hoc cõſentiẽtibus atq; idip̃m approbãtibus retulit qũo ipſa electio rite & canonice fuerat celebrata, notarijs ap̃licis q̃ in cõclaui fuerãt etiã idẽ atteſtãtibus. Quę oĩa conſiderãs hæc ſc̃tã ſynodus, & ſpẽ magnã gerẽs in dño, ꝙ p̃fatꝰ Amedeus ꝓ ſapĩa, experientia, iuſtitia, clemẽtia, & cæteris virtutibus ſuis plurimos fructus ſalutis efficiet in populo dei, fidẽ conſeruãdo, mores reformãdo, pacemq; componẽdo ĩter prĩcipes Chr̃ianos & populos, velut ſanctitatis amator, & pacis cultor, q̃ cum oĩbus pacẽ & cum nullo drñam aut diſcordiã hr̃e famat domui ſuæ bene & laudabil̃r p̃poſitus, grandiumq; populoꝝ prudentiſſimus gubernator, & in rebus Eccleſiaſticis, & ſpũalibus non mediocriter exercitatus, habita ſuꝑ hoc in quatuor deputatõibus oĩm ſuppoſitoꝝ huius ſacri cõcilij cõcordi & vnanimi deliberatõe, & demum in generali congregatõe, concluſione ſubſecuta ipſam electionem laudat, recipit, & approbat, & ex abundanti, & ex certa ſcĩa hoc p̃nti decreto ratificat, & confirmat. Declarãs eundem Amedeum abſq; vlla exceptõe ab vl̃i eccleſia teneri, haberi & reputari debere electum in verum & legitimum ſummũ & Romanum pontificem. Et hoc ip̃m per præſentis decreti publicatõem ad notitiam volumus deduci cunctorum. Datum in ſeſſione noſtra publica in maiori Eccleſia Baſilieñ. ſolẽniter celebrata. XV. Calendas Decembris. Anuo à natiuitate Domini. M. CCCC. XXXIX.

¶Seſſio

¶Seſſio quadrageſima, De conſenſu Felicis papæ.

SAcroſancta gn̄alis ſynodus Baſilieñ. in ſpū̄ ſancto legitime cōgregata, vl'em eccleſiam A
repreſentās, ad perpetuā rei memoriā. Cū (ſicut ait beatus Hilarius) propriū eccleſiæ
eſſe ſoleat, vt tunc vincat cū lædit, tunc intelligat cū arguitur, tunc ſecura ſit cum ſepa-
rata videt. Arca em̄ per quā eccleſia deſignat, eleuata eſt in ſublime, cōfidit hæc ſancta
ſynodus ꝙ ille q̄ poſt nubilum dat ſerenū inclytam ſponſam ſuam ſuccedentibus turbationū
fluctibus agitatam oculo clementiori ex alto reſpiciat, non ferens in ſui nominis iniuriā diu-
tius cōculcari. Ipſa etenim ſynodus poſuit in domino ſpem ſuam & factus eſt protector eius,
nec miſericordiā ſuam abſtulit qui varijs aduerſitatū generibus congrua appoſuit remedia p̄-
mentibus quidē grauibus calamitatibus & irruentibus perſonis aduerſus eccleſiā ipſam & au
toritatē eius excitauit eandē ſanctā ſynodū ſpūs paracletus vt ad electionem noui paſtoris &
Romani procederet pontificis, q̄ ſe opponeret murꝝ pro domo Iſrael. Quæ q̄dē electio tandē
cū ſolennitate congrua in eadē ſynodo rite & canonice celebrata extitit de perſona ſanctiſſi-
mi Felicis quinti, tunc Amedei ducis Sabaudiæ ac decani militū in ſolitudine Rippaliꝫ Geben
neñ. diocœſis in humilitatis ſpū domino famulantiū, prout decreto. xxxix. ſeſſionis dictæ ſy
nodi ſup̄ hoc confecto plenius continetur. Cuius tenor talis eſt.

¶ Sacroſctā, &c. Ad ꝑpetuā rei memoriā. Deus patrū noſtrorꝝ, &c. poſt cuius q̄dem decreti B
publicationē p̄fata ſynodus dilectiſſimū eccleſiæ filiū Ludouicum tituli ſanctæ Ceciliꝫ pbr̄m
cardinalē Arelateñ. vulgariter nuncupatū de latere & alios legatos & oratores ſuos, videlicet
pleroſq; ep̄os, abbates, magiſtros, & doctores iuris diuini & humani nobilē virꝝ Iohānē co-
mitē in Tyerſteyn protectorē dictæ ſynodi imperiali autoritate deputatū vicegerētē, & cer-
tos milites ad eundē electū trāſmittēdos duxit, vt ipſi electionē p̄fatā p̄ſentarēt, & cōſenſum
eius expoſcerēt & req̄rerēt iuxta formā in decreto trigeſimæ ſeptimæ ſeſſiōis p̄fatæ ſynodi ſta
tutā & ordinatā, q̄bus q̄dē legatis & oratoribus in p̄fati electi p̄ſentia cōſtitutis, ip̄mq; p̄ſenta
to ſibi die, videlicet Iouis. xvij. mēſis Decēb. Anno à natiuitate dn̄i. M. CCCC. xxxix. Decre
to electōis p̄dictæ ex parte eiuſdē ſynodi ſupplici ꝓcū inſtātia repetitis vicibus req̄rētibus, q̄-
tenus pro cōſolatōe eccleſiæ dei in maximis his tp̄ibus, aduerſitatibus, & tribulatōibus cōſti-
tutæ electōi hm̄oi acq̄eſcere, & cōſenſum p̄ſtare, aliaq; ad q̄ iuxta decretū. xxxvij. ſeſſiōis hm̄oi
tenebat facere & adimplere dignaret, idē electus tunc in magna vt cernebat ſpūs anxietate cō
ſtitutus mœrore cōpreſſus, cū hinc deſideriū quietis cui ſub ſuaui cōtēplatione depoſita tem
poraliū negotiorꝝ cura vacare delegerat in ſolitudine p̄dicta retraheret, & humanæ cōditio-
nis infirmitas oneris & laboris magnitudinē refugeret, huncq; vniuerſalis eccleſiꝫ authoritas
& reip. neceſſitas ipelleret. Et licet diutius trepidauerit, ignorās q̄d cōſultius ageret in p̄miſſis
poſt multiplices ſeorſum cū grauibus ꝑſonis habitas cōſultatōes metuēs etiā vt dicebat, ne ip
ſius ſic ad vl'is eccleſiæ & reip. miniſteriū neceſſitate cogēte vocati cōtradictōis reluctatio di-
uinā cōtra ſe indignationē prouocaret, & grauioris forſan diſpēdij in eccleſia dei occaſionē
induceret, nō honoris aut tēporaliū rerꝝ cupidine ductus, ſed obſequēdi neceſſitate impulſus
& affectu publicæ ſalutis ꝓcurādæ in humilitatis ſpū tāti oneris ſarcinæ hūeros ſuppoſuit, &
ſe apoſtolicꝫ ſolicitudinis iugo ſubmiſit, electiōiq; de eo factꝫ genibus flexis, exortiſq; lachry
mis, etiā infra ſtatutū ad hoc in decreto. xxxvij. ſeſſiōis hm̄oi terminū ad laudē dei oīpotētis
deuote cōſenſit, & hūiliter acq̄euit, ac ꝑ dictū cardinalē, q̄ vocari vellet noīe interrogatus (ꝓ-
ut moris eſt) in Romanū pro tp̄e pontificē electo Felix nomē duxit ſibi eligēdū, chlamydeq;
& caputio q̄bus tūc vtebat, depoſitis, etiā genibus flexis profeſſionē iuxta p̄fatæ. xxxvij. ſeſſio
nis continentiā atq; formā emiſit, & propria manu ſubſcripſit die & anno ſuperius expreſſis,
cuius quidem profeſſionis tenor talis eſt.

¶In noīe ſanctꝫ & indiuiduæ trinitatis, patris, & filij & ſpūs ſct̄i. Ego Felix electus in papam
oīpotēti deo, cuius eccleſiā ſuo p̄ſidio regēdā ſuſcipio, & beato Petro apl'orꝝ principi corde C
& ore ꝓfiteor q̄diu in hac fragili vita cōſtitutus fuero, me firmiter credere & tenere fidem ca
tholicā ſecūdū traditionē apl'orꝝ & gn̄aliū conciliorꝝ, & aliorꝝ ſanctorꝝ patrū, maxime autem
ſanctorꝝ octo conciliorꝝ vniuerſalium, videlicet primi Necæni, ſecundi Cōſtātinopolitani,
tertij Epheſini, & quarti Calcedoneñ. quinti & ſexti. Itē Cōſtantinopolitani ſeptimi, Itē Ni-
cæni, octaui q̄q; Cōſtātinopolitani, necnō Lateraneñ. Lugduñ. Vienneñ. Cōſtātieñ. & Baſi-
lieñ. gn̄aliū etiā cōciliorꝝ, & illā fidē vſq; ad vnū apicē inuiolatā ſeruare & vſq; ad animā & ſan
guinē confirmare defenſare & p̄dicare, ritumq; pariter ſacramentorꝝ eccleſiaſticorꝝ eccleſiæ
traditū oīmode proſeq̄ & obſeruare. Polliceor etiā fideliter laborare ꝓ tuitōe fidei catholicꝫ
& extirpatōe hæreſum & errorꝝ, reformatōe morum, executōe & obſeruatōe decretorꝝ Cō-
ſtañ. & Baſilieñ. conciliorꝝ ac pace in populo Chriſtiano. Iuro etiā proſequi celebrationē con
ciliorꝝ gn̄aliū, & cōfirmationē electionū iuxta decreta ſacri Baſilieñ. cōcilij. Hāc aūt ꝓfeſſionē

mea manu ſubſcripſi,& tibi oı̄potēti deo cui in die tremēdi iudicij redditurus ſum de hoc &
aliꝭs meis opibus rōnē pura mēte ſup altare offero,quā in primo publico cōſiſtorio ſolēniter
D ¶Quibus pactis,cardinalis alijq́ꝫ legati & oratores p̄dicti iuxta cōmiſſionē & pote (repetā.
ſtatē eis traditā,ipſum electū depoſitis ſibi indumētis cōſuetis per traditionē veſtis albi colo-
ris & annuli de papatu inueſtiuerūt,& alba pluuiali,cæteriſq́ꝫ ornamētis papalibus cōgruen
tibus induerūt,& in cathedra poſuerūt. Ipſe cardinalis,alijq́ꝫ epi,prælati, principes, comites,
barones,& nobiles reuerētiā & obediētiā Romanis pōtificibus exhiberi ſolitas exhibētes in
ꝓceſſiōe ſolēni cruce p̄cedēte more papali,vt decuit,ad eccleſiā monaſterij S. Mauricij ordi-
nis S. Auguſtini in dicta ſolitudine cōſtitutā proceſſerūt,& dū ipſe electus fuit,añ altare pro-
ſtratus diu orauit,& hymni Te deū laudamus decātatōe finita,& pr̄ nr̄ & alijs ſuffragijs & col
lecta cōſuetis ꝑ dictū cardinalē dictis eūdē electū intronizauerūt ipſum ſuper altare maius di
ctæ eccleſię eleuātes. Demū ipſe electus,aſtātibus ibidē,ſolennē bn̄dictionē dedit,& indulgē
tias cōceſſit in his oı̄bus decentibus & cōgruis ſolēnitatibus obſeruatis. Quæ q̄dē pręmiſſa oı̄a
ſex notarijs publicis & decē ad hoc ſpecialiter req̄ſitis teſtibus pleriſq; prælatis, principibus,
comitibus,baronibus,nobilibus,magiſtris,doctoribus,& alijs inſignibus & notabilibus viris
ibidē p̄ñtibus & iſta atteſtātibus geſta fuere,prout in inſtrumentis publicis, q̊ꝝ tenores ipſa
ſynodus p̄ñti decreto habet & haberi vult ſufficienter expreſſos plenius continetur.

¶Declaratio,ꝙ domino Felici ſit obediendum.

E ¶Præfata igit̃ ſacroſctā ſynodus q̄ electionē Felicis tunc Amedei hmōi eius ſolenni decreto
cunctis Chriſti fidelibus publicari curauit cōſenſum per eundē electū dictæ electioni præſti-
tū,ac apoſtolat⁹ acceptationē hic p̄ñti decreto publicat,& ad notitiā deducit & deduci vult
ſingulorꝝ,ipſaſq́ꝫ electionē,acceptationē,cōſenſus,præſtationē,profeſſionē, inueſtituram &
intronizationē gratas & ratas habēs autoritate vniuerſalis eccleſiæ ex certa ſcı̄a approbat,ro
borat,& cōfirmat. Decernēs & declarans eidē electo tanq̄ vnico,vero & indubitato eccleſiæ
Romanæ paſtori ab oı̄bus Chr̄i fidelibus de neceſſitatę ſalutis obediendū fore & debere obe-
diri,ac eiſdē Chriſti fidelibus quacūq;,etiā ſi imperiali,cardinalatus,patriarchali,regali, pōti
ficali,abbatiali,ſeu alia q̄uis eccleſiaſtica,vel mūdana p̄fulgeāt dignitate,aut principatus, duca
tus,marchionatus,comitatus,ſeu cuiuſuis alterius dn̄ij titulo potiant̃,necnō ciuitatū,cōitatū,
oppidorꝝ,villarꝝ,& locorꝝ ac ſtudiorꝝ quorūcūq; vniuerſitatibus & eccleſiarꝝ,tā metropolita
narꝝ aliarū cathedraliū,q̄ collegiatarū capitulis,ac monaſteriorū cōuentibus,necnō ordinum
mendicantiū gn̄alibus miniſtris & prouincialibus ac q̄buſcūq́ꝫ alijs cuiuſcūq; dignitatis,præ-
eminentiæ,gradus,ordinis,vel cōditiōis fuerint ſub obteſtatōe diuini iudicij,necnō excōica-
tionis,ſuſpēſionis,& interdicti,ac priuatiōis oı̄m dignitatū,bonorū,& officiorū eccleſiaſtico
rū & tēporaliū,iuriumq́ꝫ,feudorū,& bn̄ficiorum eccleſiaſticorū,& alias iuris pœnas,cardina
les,patriarchæ,archiepiſcopi,epı̄,abbates,gn̄ales miniſtri,& prouinciales,magiſtri,& docto
res,capitula,cōuentus,cæteriq́ꝫ ſupra noı̄ati & alij eccleſiaſtici q̄cunq; mādatis hmōi inobe-
dientes ſeu in aliquo cōtrauenietes ipſo facto incurrāt. Ad ipſas vero pœnas cōtra reges,pri-
cipes,duces,marchiones,comites,barones milites,& alios dn̄os tēporales & ſeculares perſo-
nas quaſcūq; q̄ ſimiliter inobediētes & rebelles fuerint,ipſa ſctā ſynodus vniuerſalis eccleſiæ,
ſeu ipſe Felix ſua apoſtolica autoritate procedere curabit iuſtitia mediāte,autoritate dei om-
nipotētis & eiuſdē vniuerſalis eccleſiæ diſtricte p̄cipit atq; mādat,quatenus eidē electo,vero
& indubitato dictæ Romanę eccleſię paſtori reuerenter vt tenent̃ obediāt & intēdāt. Et inſu
per oı̄a & ſingula indulta,literas,proceſſus,ſn̄ias,cenſuras,& mādata p̄tēſa per Gabrielē olim
Eugeniū papā quartū,q̄ tanq̄ ſchiſmaticus,hæreticus & alijs diuerſis criminibus,q̄bus eccle-
ſiā dei incorrigibil'r ſcādalizabat irretitus,& ab omni gradu,honore,& dignitate papali ꝑ p̄fa
tam ſynodū iuſto iudicio depoſitus & amotus extitit, ſeu eius autoritate quomodolibet cō-
ceſſa,promulgata de facto q̄ præmiſſis obuiare poſſint,prout ſunt caſſa,irrita & inania, nulli-
uſq́ꝫ roboris vel momēti fore decernēs pariter & alijs in decreto depoſitionis & admonitōis
dicti Gabrielis quod incipit. Proſpexit dn̄s de excelſo ſancto ſuo cōtētis,vtpote fautorię ſchiſ
matis & hæreſis & alijs etiā iuris pœnis quas cōtra faciētes & rebelles ipſo facto incurrāt,inhi
bet ne pręfato Gabrieli ſic depoſito & amoto,eiuſq́ꝫ mādatis,nūtijs & literis,aut exinde ſecu-
tis ꝓceſſib⁹,ſentētijs,& cēſuris p̄tēſis q̄uolibet obediāt,pareāt,ſeu ea exequant̃,aut exeq̄ faci-
ant,ſeu ꝓcurēt eidē Gabrieli ſeu nūtijs,mādatis,lr̄is,& p̄tēſis ꝓceſſibus,ſentētijs & cēſuris ſuis
hmōi vtētibus,vel ea exequētibus aſſiſtētiā,auxiliū,cōſiliū,vel fauorē p̄ſtare p̄ſumant decretis
alijs eiuſdē ſynodi in ſuo robore nihilominus duraturis. Datū Baſileę in ſeſſiōe nr̄a publica in
maiori eccleſia Baſiliē. ſolēniter celebrata. iiij. Calē. Martij. Anno à nati. dn̄i. M.cccc.xl.

¶Seſſio quadrageſimaprima,in qua condemnantur quidā libelli ſcādaloſi &c.
per Gabrielem,olim Eugenium papam quartum,æditi.

Sacroſctā

A

SAcroſctā gn̄alis ſynodus Baſilien̄. in ſpū ſancto legitime cōgregata, vl'em eccleſiā repreſentās, ad ꝑpetuā rei memoriā. Licet vt ſacroꝝ canonū aperte teſtat̄ autoritas cōdemnatis de hæreſi, & ab eccleſia dei ſeiunctis, nulla ſup̄ catholicos iudicandi ſit attributa vel permiſſa poteſtas ac fidelibus chriſticolis quæuis illoꝝ cōmunio ſub grauiſſimis iuris diuini pariter & hūani pœnis ſit penitus interdicta, qa tn̄ inualeſcēte hoīm malitia, & humani gn̄is inimico oīm hæreſum ſatore procurāte plerūq; nōnulli taliter dānati ſic ſuos obdurāt aīos in ſua pertinacia gloriātes, & vl'em eccleſiā ac ſibi deuotos ſub p̄tenſo colore iudicialis ſn̄iæ libellis ſcādalis & cōtēptibus plenis in vniuerſis afficere & perturbare nō verent̄, nō ſolū debitū, ſed & neceſſariū reputamus, vt cōtra dānabiles hmōi auſus debita ordinemus antidota, dignaq; animaduerſione cōtra taliū fautores arctius exurgamus. Nuper ſi qdē dum Gabriel, olim Eugenius papa q̄rtus nūcupatus, multiplicia & enormia crimina vniuerſalē eccleſiā dei ſcandalizātia, q̄ adeo notoria erāt ꝙ nulla tergiuerſatōe celari poterāt, perpetrauerat, & eccleſiā audire, ac p̄ceptis, ſtatutis & ordinatōibus ſynodalibus obedire cōtēneret, hæc ſctā ſynodus neceſſariū eē iudicans, vt cui pia nō proderat correctio, debita nō parceret abſciſio poſtq̄ in multa longanimitate, patiētia, & māſuetudine poſt plures admonitiōes expectauerat eundē vt ſalutarē emendationē & criminū p̄dictoꝝ correctionē efficeret, tandē cū amplius differre nō poſſet, quo minus fidei catholicæ & ſaluti vniuerſæ chriſtianæ religionis ſub auxilio ſpūs paracleti prouideret, eadē ſctā ſynodus in ſeſſiōe publica Baſileæ. vij. Calen. Iulij. Anno à natiuitate dn̄i. M.CCCC.XXXIX. ſolēniter celebrata per ſuā ſententiam inter alia dictū Gabrielē fuiſſe & eſſe notorium & manifeſtū ſchiſmaticū & hæreticum declarauit, ac diuerſis alijs criminibus vniuerſalē eccleſiā ſcādalizantibus irretitū, & propterea à papatu & Romano pontificio ipſo iure priuatū eē pronuntiauit, ac ipſum ab eiſdē amouit & depoſuit, inhibēdo ſingulis fidelibus ſub grauibus pœnis tūc expreſſis, ne eidē Gabrieli ſic priuato, & depoſito tanq̄ ſummo pontifici obedirēt, parerēt & intēderēt, vel eū quouis mō ſuſtinerēt aut receptarēt, aut auxiliū, cōſiliū vel fauorē præſtarēt, prout in ſn̄ia & decretis noſtris deſup̄ cōfectis plenius cōtinet̄. Cum aūt, ſicut accepimus, nuper quædā famoſa ſcripta, ſcandaloſa, iniurioſa, ſchiſmatica, à fide deuia, & hæretica, quā ipſe ſn̄iam diffinitiuā appellat, quæ incipit Quoniā ſanctoꝝ patrum ſn̄ia, &c. Per quā dictus Gabriel inter alia ſanctiſſimo dn̄o noſtro Felici quinto in Ro. pontificem electo, vero, vnico & indubitato Chriſti vicario, & eius Felicis quinti electoribus per hoc ſacrū conciliū cū debita maturitate & prouidentia circūſpecta ad hoc tunc ordinatis, ac alijs q conclaue pro electione Romani pontificis in hac ſctā ſynodo ingreſſi fuerunt, & in ea interuenerūt, eiſq; credētibus & adhærētibus cōuicia plurima & turbatōes in ſuis ꝑſonis, dignitatibus, bn̄ficijs & rebus temere & calūnioſe inferre molitus eſt, decernēdo & declarādo eos fuiſſe & eē dignitatibus, & bn̄ficijs & officijs ſuis priuatos & inabiles ad eadē, licet de facto noīe ipſius Gabrielis emanauerit & publicata fuerit in vniuerſalis eccleſiæ & dicti Felicis qnti ludibriū, dedecus & cōtemptū. Nos attendētes ꝙ illoꝝ ſcripta recipi nō debent, quoꝝ dānant̄ autores, & ne ex dicta ſcriptura prætēſa per quā idē Gabriel ſe pertinacius obduratum ac magis & magis hæreticū & omni incrudelitate repletū, cōprobat quēpiā fidelium in hac re ſeduci ac cōturbari cōtingat. Hæc ſctā ſynodus volēs, vt tenet̄, ſup̄ hoc ſalubriter prouidere prætēſam ſcripturā, ac quicqd ex ea ſecutū eſt, declarat fuiſſe & eē omnino irrita & inania, nullūq; debuiſſe ac debere ſortiri effectū, ſeu nocumentū vel damnū afferre cuiq̄, vel quomodolibet attuliſſe, ipſaq; quatenus proceſſerūt de facto, & q̄ in poſterū ſequi poſſent in irritū reuocat, caſſat, & annullat. Inhibet q̊q;, mandat, atq; præcipit vniuerſis Chriſti fidelibus cuiuſcūq; ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, aut cōditiōis fuerint, etiā ſi imperiali, regali, ducali, cardinalatus, patriarchali, pōtificali, ſeu alia q̄uis eccleſiaſtica, vel mūdana p̄fulgeant, ac ciuitatibus, vniuerſitatibus, cōitatibus, villis, oppidis, caſtris, & collegijs qbuſcūq; ſub fautoriꝰ ſchiſmatis & hæreſis, ac cōmunicatōis, quo ad ſingulares, interdicti vero q̊ ad ciuitates, vniuerſitates, cōitates, villas, oppida, caſtra, & collegia p̄dicta, necnō priuatōis oīm & ſinguloꝝ dignitatū, bn̄ficioꝝ, officioꝝ, priuilegioꝝ, & bonoꝝ eccleſiaſticoꝝ & mūdatorū ac inabilitatōis ad eadē alijſq; in dicto & cæteris nr̄is decretis cōtentis pœnis quas contrafacientes & rebelles ipſo facto incurrere volumus, ne ſcripturā & in ea contenta hmōi acceptare, publicare, p̄dicare, & defendere, aut eiſdem quouis modo cōſentire vel fauere, nec eis obedire, ſeu ea attēdere vel obſeruare, aut eorū q̄rūcūq; p̄tenſarū priuationū & proceſſuū inde ſecutorū, etiā quaſcunq; cēſuras cōtinentiū per ipſum Gabrielē damnatū factorū, aut ī poſterū forſan faciendorum prætextu dignitates, bn̄ficia, perſonas, res & bona Felicis qnti electorū & aliorū in eadē prætenſa ſcriptura quoquo modo cōprehenſorum quouis mō impetrare, occupare, inuadere, ꝑturbare, vel detinere, aut ipſos impetrātes, inuadētes, perturbantes, capiētes vel detinētes ad poſſeſſionē eorundē, ſeu alios recipere, admittere ſeu eos in illis

ſuſtinere,abſq; ipſis ac dictæ ſcripturæ,ac in eis cõtentis,alijſq; præmiſſis aſſentiẽtibus,& alijs vtentibus,ſeu ea publicantibus & defendẽtibus auxiliũ,cõſiliũ,vel fauorẽ præſtare quoquo modo audeãt vel præſumant,Nec præmiſſa quantũ in eis eſt executioni demandari permittant. Datũ Baſileæ in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilieñ.ſolenniter celebrata. x. Calen. Auguſti. Anno à natiuitate dñi. M.CCCC.XL.

¶Seſſio quadrageſimaſecunda, De prouiſione Felicis papæ quinti.

B SAcroſctã gñalis ſynodus Baſilieñ.in ſpũ ſancto legitime cõgregata,vlem eccleſiam repreſentans. Ad perpetuã rei memoriã. Inſcrutabilis diuinæ altitudinis prouidẽtia ad extollendũ & conſeruandum dominici gregis agrum inuocatione ſpũs ſancti adunatos inter multiplices nobis incumbẽtes ſolicitudines illa nos cura propenſius angit & vrget,vt quæ pro chriſtianæ religionis incremẽto & reipu. vtilitate per nos ſummo ſtudio ædita ſunt & decreta votiue dirigi & firmiter valeant adimpleri,& vt Romanus pontifex decretoꝝ hmõi executor & cõſeruator præcipuus illa tanto amplius,tantoq; liberius exeq poſſit,& manu tenere,ac alias felici regimini eccleſiæ dei ardẽtius intendere,quo cõgruę prouiſionis auxilio,iuxta ſui ſtatus exigentiã ab vniuerſali eccleſia ſuffultus incumbentia ſibi & ſuis onera expenſaꝝ grauiſſima cõmodius & facilius conſpexerit poſſe ſupportare, cum ſanctiſſimus dñs Felix papa quintus ad ſummi apoſtolatus apicẽ aſſumptus,& non mundanaꝝ cupidine ductus,cũ patrimoniũ beati Petri & terras Romanæ eccleſiæ prohdolor per alias tyrannides cerneret occupatas diuinæ voluntati reſiſtere non volens,& eccleſiæ dei in tã graui fluctuatione cõſtitutæ pie cõpatiens,iugũ tanti oneris pro dei reuerentia,fidei cõſeruatione, & vniuerſalis eccleſiæ cõſolatione ſuis humeris ſuſcipiens,proprijs derelictis,decreta hmõi cum omni humilitate ſuſceperit,eaq; & fidẽ catholicã obſeruare & manu tenere pure & ſimplr iuxta mentẽ & tenorẽ eorundẽ profeſſus fuerit ad proſecutionẽ totius boni reipu. & religionis Chriſtianæ,necnõ ad defenſionẽ autoritatis gñalium concilioꝝ & decretoꝝ prædictoꝝ affectibus ſynceris adhelãs,grauiaq; & importabilia expenſarum onera in diuerſis ac magnis eccleſiæ dei ingruẽtibus negotijs,p̃ſertim pro executione illoꝝ ſanctoꝝ opeꝝ,propter q̃ eadẽ ſancta ſynodus cõgregata eſt cũ de patrimonio beati Petri,aut aliũde nullã adhuc ſubuẽtionẽ habuerit ,hactenus ſubierit & pertulerit ac grauiora neceſſario dietim ſubire & ꝑferre habeat ꝑ quæ vt cõfidimus & ſperamus idẽ Felix papa patrimoniũ hmõi,terras eccleſię recuperare, pacẽq; eccleſię dare poterit,dño cõcedẽte,attẽdẽs hęc ſctã ſynod⁹ ꝙ ſpũalia ſine tꝑalibus diu ſubſiſtere nequeũt,p̃miſſis & alijs diuerſis rõnabilibus & euidẽtibus cauſis ꝑmota,volens etiã ꝙ in decreto ſuæ ſeſſiõis.xij.iij.Idus Iulij. Anno à natiuitate dñi. M. CCCC.XXXIII. celebratæ,q̃d incipit: Sicut in cõſtruẽda domo ordinatũ eſt laudabilr adimplere hoc irrefragabili decreto vſq; ad quinquenniũ à die datæ p̃ſentiũ cõputandũ q̃ntũ,& deinde ad aliud quinquẽniũ extunc,proxime ſubſecutuꝝ decimũ denariũ veri valoris annui ſecundũ cõem extimationẽ quorũcũq; fructuũ,reddituũ,& ꝓuentuũ primi anni oĩm & ſinguloꝝ canonicatuũ & p̃bendaꝝ,dignitatũ,ꝑſonatuũ,adminiſtrationũ,p̃ſtimonioꝝ,p̃ſtimonialiũ,portionũ,& alioꝝ bñficioꝝ eccleſiaſticoꝝ cũ cura & ſine cura,ſeculariũ & regulariũ cuiuſcũq; cõditionis, ordinis,aut religionis fuerint,& q̃cũq; noĩe cenſeant,etiam ſi dignitates ipſæ patriarchales, archiepiſcopales,epiſcopales,abbatiales,prioratus,conuentuales,ac in metropolitanis,ſeu alijs cathedralibus maiores poſt pontificales,aut in collegiatis eccleſiis principales & electiuæ fuerint,à dicta die in antea ſiue ꝑ obitũ,aut liberã,ſeu ex cã ꝑmutatõis reſignatões,vel alias quouis mõ & q̃litercũq; p̃terq̃ per priuationẽ cã reformatõis,aut reſignationem ſimplicẽ in foro cõſcientiæ,ſeu ꝑ optionẽ p̃bendaꝝ in eccleſiis vbi illaꝝ optiones fieri cõſueuerũt, vbicũq; in Romana curia vel extra vacantiũ oneribus neceſſarijs illis pro tẽpore incumbentibus deductis & quotidianis diſtributionibus,necnõ xenodochijs pauperꝝ hoſpitalibus,in q̃bus hoſpitalitas actu tenet,leproſarijs q̃q; & alijs in titulũ bñficij cõcedi nõ ſolitis dũtaxat exceptis à q̃buſuis capitulis,collegijs,cõuentibus,& perſonis eccleſiaſticis & ſecularibus exemptis, & nõ exemptis,cuiuſcũq; dignitatis,ſtatus,gradus,ordinis,ſeu cõditionis exiſtãt,illa pro tꝑe poſſidẽtibus,aut fructus,redditus,& ꝓuẽtus hmõi ex ſtatutis & cõſuetudinibus,cõmẽdis, ſeu alias q̃uis modo ꝑcipiẽtibus pro vna infra ſex,alia ꝓ medietatibus infra alios ſex mẽſex eiuſdẽ primi anni ſctiſſimo dño Felici papæ q̃nto,ſuiſq; collectoribus & ſubcollectoribus ꝑ eũ deputatis vel deputãdis realiter & cũ effectu ꝑſoluendũ,& ꝑ eos exigendũ,leuandũ,colligendum,& recipiendũ eidẽ dño Felici papæ pro ſua ac cardinaliũ & officialiũ prædictoꝝ prouiſione,autoritate vniuerſalis eccleſiæ tenore p̃ſentiũ reſeruat,cõſtituit,deputat,& aſſignat,ſtatuens & decernens capitula,cõuentus,collegia,& ꝑſonas ipſas ad ſolutionẽ q̃nti & decimi denarij huiuſmodi dicto dño Felici papæ eiuſq; collectoribus & ſubcollectoribus mõ p̃miſſo faciẽdam fore efficaciter obligatos. Quodq; ſi infra vnum menſem à die q̃ collectores & ſubcollectores

hmõi

hmõi in eccleſia cathedrali ſe qntũ vel decimũ denariũ,hmõi ab illius debitoribus recipere pa
ratos obtulerint & publicauerint quẽlibet terminoꝝ p̄dictoꝝ ſequẽtiũ in ſolutiõe hmõi defe
cerint,negligẽtes ſeu remiſſi fuerint ſeculares ꝑſonæ excõicationis,capitula vero, cõuentus,
& collegia hmõi ſuſpenſionis à diuinis ſnĩas eo ipſo incurrãt,à qua quidẽ excõicationis ſnĩa
ab alio q̃ aut à nobis,aut dicto dño Felice papa,ſeu cui ille induxerit cõmittendũ, præterq̃ in
mortis articulo cõſtituti,niſi prius de tunc debito(vt præmittit)denario eidẽ dño Felici pa-
pæ quinto,eiusúe collectoribus & ſubcollectoribus ſatisfecerint,aut deſuper cũ eis cõcorda-
uerint,abſolutiõis bñficiũ nequeant obtinere,& ſi capitula,cõuentus,collegia & perſonę præ
dictæ excõicationis & ſuſpẽſionis ſententias hmõi per tres menſes dictũ menſem immediate
ſequentes,animo(q̊d abſit)ſuſtinuerint indurato,extunc eoꝝ eccleſiæ,monaſteria,& loca ec
cleſiaſtico ſint ſuppoſita interdicto tã diu & quouſq; à ſententijs(vt præfert)abſolui & inter-
dictũ hmõi meruerint relaxari,nõ obſtãtibus qbuſcũq; cõſtitutionibus & ordinatiõibus apo
ſtolicis ac ſtatutis,vſibus,& cõſuetudinibus eccleſiaꝝ,monaſterioꝝ,prioratuũ,locoꝝ,& or-
dinũ quorũcunq; iuramẽto,cõfirmatione apoſtolica vel q̃cunq; alia firmitate vallatis,literis
q̊q;,gratijs,priuilegijs,libertatibus,exemptionibus,indultis,& cõceſſionibus,capitulis, cõuen
tibus,& collegijs prædictis,eorũq; eccleſiis,monaſterijs,prioratibus,dignitatibus,locis & ꝑ-
ſonis in gñe vel ſpecie ſub quacũq; verboꝝ forma vniuerſalis eccleſiæ apoſtolicæ,vel alia q̃uis
autoritate factis & cõceſſis,etiã ſi de eis & eoꝝ totis tenoribus in præſentibus ſpecialis & ex-
preſſa mentio fienda foret,& quo ad hæc eis nullatenus ſuffragari volumus, cæteriſq; cõtra-
rijs qbuſcũq;,aut ſi capitulis,cõuẽtibus,collegijs,& ꝑſonis p̄dictis cõiter vel diuiſim q̃uolibet
indultũ exiſtat,aut interim indulgeri cõtingat,ꝙ ad ſolutionẽ ſeu p̄ſtationẽ denarij hmõi,aut
cuiuſcunq; alterius oneris vel ſubſidij oĩno teneant,& ad id cõpelli,aut ꝙ interdici,ſuſpendi,
vel excõicari,ſeu ipſi vel eoꝝ loca interdici non poſſint per literas nõ faciẽtes plenã & expreſ
ſam,ac de verbo ad verbũ,de indulto hmõi,eorũq; eccleſiis, monaſterijs, dignitatibus, bñfi-
cijs,locis,perſonis,& ordinibus proprijs mentionẽ. Vult tñ & aſſentit hæc ſctã ſynodus, ꝙ ſi
aliqua natio,regnũ,vel ꝓuincia,modũ ꝓuiſionis hmõi ſibi nõ cõuenire cẽſuerit,aut allegaue
rit oneroſum. Præfatus dñs Felix papa auditis illius rõnibus cõſiderãdis debite põderatis cũ
eadẽ natiõe,aut eius ꝑſonis,prout rõnabiliter expedire videbit cõuenire,& cũ eis cõcordare
poſſit,& quicqd cũ eo in hoc ſit cõuẽtũ aut cõcordatũ fuerit,id ipſa ſctã ſynodus gratũ & ra-
tũ perinde haberi decernit & declarat,ac ſi de hoc in p̄ſenti decreto plena & exp̄ſſa mẽtio ha
beret. Quodq; denarius p̄dictus vacatõe p̄dicta q̊tiẽſcũq; infra primũ annũ hmõi in quacunq;
natiõe occurrẽte & eo durãte vltra ſemel nullatenus exigat,nec quiſq̃ ad illũ ſoluẽdũ ampli-
us teneat. Inſuꝑ vult & decernit hæc ſctã ſynodus,ꝙ ſi q̃ capitula,collegia & cõuentus,ac ec-
cleſiaſticæ ſeculareſúe ꝑſonæ cuiuſcũq; dignitatis,ſtatus,ordinis,ſeu cõditionis exiſtant,fru-
ctus,redditus,& prouẽtus primi anni hmõi,aut aliquã illoꝝ quotã ſiue partẽ ex ſtatutis con-
ſuetudinibus ſeu priuilegijs,alias q̊uis modo leuare & percipere cõſueuerũt ꝑ hoc p̄fato dño
Felici papæ in exactiõe hmõi denarij nullatenus præiudicet, diſtrictius inhibentes capitulis,
collegijs,cõuẽtibus,& ꝑſonis ipſis ſub ſentẽtijs & pœnis ſupradictis ne illos vel illã in præiu-
diciũ dicti denarij pro eo anno quoq̊ modo petere & exigere audeãt ſeu p̄ſumãt. Per hoc tñ
hæc ſctã ſynodus capitulis,collegijs,cõuẽtibus & perſonis p̄dictis,q̊ minus annis dictũ primũ
vacationis annũ ſequentẽ illos & illã pro ea parte q̃ ob impoſitionẽ denarij hmõi eis deferat
petere & exigere valeant,nõ vult & intẽdit præiudiciũ generari. Præterea cũ nõnulli natiõis
Germanicæ apud nos cõſtituti nationẽ ipſam præ cæteris plus fore grauatã,corã nobis alle-
gauerint ſi in ea denarius hmõi abſq; alia moderatõe exigi deberet & leuari. Hæc ſctã ſyno-
dus his & alijs rõnabilibus cauſis mota bñficia q̃cunq; & qualitercũq; infra dictã nationẽ con
ſiſtẽtia,valorẽ qnq; marchaꝝ argẽti ſecundũ cõem extimationẽ eoꝝ neceſſarijs oneribus de
ductis nõ excedẽtia hoc decreto nullatenus includi,nec de illoꝝ fructibus,redditibus,& pro-
uẽtibus denariũ hmõi ſolui leuariq;,ſeu exigi debere decernit & declarat,volẽs atq; ſtatuens,
ꝙ ſi de vero valore in p̄miſſis qñq; hæſitari contigerit aut cõtendi,collectores & ſubcollecto
res hmõi vnã & is cui ſolutio denarij hmõi pro tẽpore incũbit alias ꝑſonas pro diſcuſſione du
bij & cõtentionis hmõi eligere,& ſi illas diſcordare cõtingeret,loci ordinarius,aut eiuſdẽ in
ſp̃ualibus vicarius ſeu officialis gñalis. Si vero occaſione metropolitanæ cathedralis eccleſiæ
dubiũ aut cõtentio exorta fuerit caſus diſcordiæ hmõi capitulũ cũ altera perſonaꝝ ſic electa-
rũ dubiũ hmõi habeãt terminare. Quaꝝ quidẽ perſonaꝝ,ac in caſu diſcordiæ hmõi ordina-
rij ſeu eius vacarij & capituli prædictoꝝ ſnĩæ & terminationi partes hincinde ſtare & parere
ſine omni contradictõe debeãt & teneant. Cæteꝝ hæc ſctã ſynodus collectoribus & ſubcol-
lectoribus denarij p̄tacti pro tẽpore deputatis ſub obteſtatione diuini iudicij & excõicationis
pœna,quã cõtra facientes incurrere vult ipſo facto diſtrictius inhibet, ne quicq̃ vltra dena-

 rium

rium hmõi à perſonis pro tẽpore ſoluentibus & debentibus prætextu ſchedulæ, quitãtiæ ſeu
liberationis per ipm, de eo quod ſibi ſolutũ fuerit factę, petere & exigere audeãt ſeu p̃ſumant,
ſed ꝙ de cõpetẽti ſalario eis per camerã dicti dñi Felicis papæ aſſignãdo cõtẽti remanere de-
beãt, decernit, vult, & ordinat, ꝙ́ꝗ collectores & ſubcollectores ipſi ſic in exigendo denariũ
hmõi modũ obſeruẽt, ꝙ perſonæ de indebito grauamine nõ immerito quærulari cogant̃, ac
ꝓpterea calices, libri, iocalia, & alia ornamẽta eccleſiaſtica nullatenus impignorent̃, diſtrahã
tur, vel alienent̃. Vult tñ & decernit eadẽ ſctã ſynodus ne ꝑſonas ſentẽtijs p̃dictis pro tpe illa-
queatas vltra modũ in abſolutõe obtinẽda ad curiã veniẽdo grauari contingat, ꝙ p̃fatus dñs
Felix papa ꝗntus collectoribus & ſubcollectoribus ipſis & alijs, prout opus & expediẽs vide-
bit̃ perſonas ſic ligatas à cẽſuris hmõi abſoluẽdi & interdicta relaxãdi & tollẽdi plenã & liberã
cõcedit facultatẽ. Teneãtur'ꝗ ipſi collectores & ſubcollectores ſolutõe dicti denarij facta ca-
pitula, cõuẽtꝯ, & collegia, ac ꝑſonas p̃dictas à ſentẽtijs & cẽſuris p̃dictis gratis & ſine aliꝗ diffi
cultate abſoluere, ĩterdictũ'ꝗ forſan poſitũ ſilr̃ tollere & relaxare. Pro cuiꝰ qdẽ abſolutõis, ſub
latõis & relaxatõis, lr̃is etiã ſigillatis, ſi p̃dicti eas habere voluerit, etiã ſi ꝑ notariũ fuerit ſubſcri
ptæ ad ſoluẽdũ vltra ſextã partẽ vnius floreni de camera nullatenus cõſtringi valeãt vel com
pelli. Eos aũt q cõtra fecerint excõcationis ſniam incurrere voluit ipſo facto. Quod'ꝗ poſt de
cenniũ à dicta die cõputãdũ aſſignatio prouiſionis hmõi ceſſet penitus & expiret. Capitula'ꝗ
cõuẽtus, collegia & ꝑſonæ prędictę ad ſolutionẽ denarij hmõi rõne dignitatũ, & alioꝝ bñfi-
cioꝝ prædictoꝝ extunc in antea vacaturoꝝ de cætero nullatenus teneant̃. Decernit q̊q; oẽs
& ſingulos ꝓceſſus, pœnas, ſnĩas & cẽſuras, q̊s & quas cõtra capitula, cõuentus, collegia, & ꝑ-
ſonas hmõi ob nõ ſolutionẽ rõne bñficiorum poſt decennium vacaturoꝝ hmõi per quæcũꝗ
etiã ſi papali dignitate præfulgeat, quauis autoritate fieri, ferri & promulgari cõtigerit irritos
& irritas ad irritũ & inane quicqd in cõtrariũ ſcienter vel ignoranter fuerit attentatũ. Datum
Baſileæ in ſeſſione noſtra publica in eccleſia maiori Baſilieñ. ſolenniter celebrata pridie nonas
Auguſti. Anno à natiuitate dñi. M.CCCC.XL.

¶Seſſio Quadrageſimaquarta, De viſitatione beatæ Mariæ virginis.

A SAcroſancta generalis ſynodus Baſilieñ. in ſpũ ſancto legitime congregata, vlẽm eccle-
ſiam repreſentãs. Ad perpetuã rei memoriã. Inter aſſiduas militantis eccleſiæ turbati-
ones & procellas, qbus ipſa dietim affligitur, illa ſingularis iucunditas & egregia exul-
tatio cõmunitati fideliũ relicta eſt, vt dñm creatorem noſtrum intimis præcordijs dili
gentes eundem in ſanctis ſuis deuote glorificent. Per hæc eñi vt ipſe dominus qui gratiam il
lis præſtitit digne collaudat̃, & ipſorum ſanctoꝝ promptiora erga nos reddimus patrocinia
Quod quidem ſingulariter eſt agendum cũ calamitates irruunt, quæ abſꝗ demeritis homi-
num nõ contingunt, vt per ipſoꝝ ſanctoꝝ preces & merita miſericordia domini ſuper pec-
catis hominũ imploretur, & humanum genuus ab imminentibus malis & innumeris pericu-
lis præſeruet̃. Inter aũt omnes qui cœleſtẽ regem pro nobis interpellent, præcipue ad glorio
ſiſſimã illam & omni laude digniſſimã dei genitricem Mariã eſt recurrendum, quæ quãto al-
tior exiſtit, tanto humilius ad nos reſpicit, oẽs ad ſe trahere cupiens, pro quibus in vtero ge-
ſtauit ſaluatorẽ. Hæc apud deum quẽ ipſa peperit ſedula pro nobis aduocata nos iuuat, nos ꝓ
tegit, nos exaltat. Hæc oĩbus qui ad eam recurrunt promptiſſimũ exhibet patrociniũ. Huic
igit̃ ſanctiſſmæ virgini, & ſi plures feſtiuitates veneranda ſanctoꝝ patrũ antiquitas conſecra
uit, irruentibus tñ dietim maioribus mũdi calamitatibus & anguſtijs q̃ ad expetẽda eiuſdem
virginis auxilia vehemẽtius vrgẽt, iucunditatẽ illã ſibi cœlitus datã nõ immerito cõuenit cele
brari, dũ virgo eadẽ beatiſſima cœleſti edocta nuntio, & ſpũ ſancto duce aſcendẽs cũ feſtina-
tione in montana humilẽ Zachariæ domũ intrauit. Ieſus eñi q in vtero illius erat, feſtinabat
vt adhuc in ventre matris Iohannẽ poſitũ ſanctificaret. Et ipſa virgo glorioſiſſima cognatã
Elizabeth viſitans fructuoſo ſalutauit eloquio. Maximã nãq; lætitiã fideliũ mentibus debet
ingerere excellẽs illud myſteriũ quo matres illæ glorioſæ totius ſalutis noſtræ ferẽtes primor
dia tã familiariter inter ſe exultarũt. Virgo excellẽtiſſima de ſtirpe Dauid Maria, & veneran-
da inter filias Aaron Elizabeth inuicẽ colloquunt̃, q̃ꝝ altera creatorẽ oĩm & ſaluatorẽ noſtrũ
altera precurſorẽ Iohannẽ geſtat in vtero, & ſanctæ illę miraculo matres effectę diuina inter
ſe bñficia cõmemorãt. Felix qdẽ illa cõuentio & magnis diuinæ gr̃æ ſplẽdoribus illuſtrata, q̃
tales & tãtæ in vnũ matres pariter affuerunt, quaꝝ altera virgo ex ſpũ ſctõ, altera ſterilis & in
ſenectute cõceperat, & vtriuſq; partũ cœleſtis angelus prenũtiauit, q̃ Iohãnes adhuc mater-
nis recluſus clauſtris veniẽtẽ ad ſe dñm in Mariæ vtero venerat̃. Qua repleta ſpũ ſancto Eli-
zabeth cõceptui filij dei & ſaluatoris hoĩm gratulat̃, qua ipſa prophetans, Beatiſſimã dixit Ma
riã, quæ credidit, & reuelata myſteria pãdit. Quæ deniq; repleta ineffabili gaudio mater dñi
Maria omnia in corde ſuo conferens, vel quæ prius ab angelo, vel tũc ab Elizabeth percepe-
rat in

rat in canticum & laudem domini prorumpit. Nunc admirabilem dei potētiam qui reſpexit
humilitatē ancillæ ſuæ collaudat. Nunc magnitudinē opeꝝ eius glorificat. Nunc refert miſe-
ricordiā quæ à ꝓgenie in ꝓgenies ſuꝑ ſe timētes diffundit. Nunc iuſtitiā qua ſuꝑbi domant &
humiles exaltant, magnificat. Nunc ꝓmiſſionē Abrahæ & ſemini eius factā, & iam tunc com-
pletā commemorat, ac quod ſe beatā oēs generatōes vſq; ad conſummationē ſeculi dicerēt, di
uina inſpiratōe prophetauit. Eandemq́; ꝓphetiam ſic manifeſte videmus iugiter adimpleri,
vt ſuꝑuenientes generatōes ipſam virginē beatā & beatiſſimā magis ac magis dicere conent.
Quis igit tantam lætitiā ſatis potuit explicare? Quis tanta myſteria condignis laudibus proſe
quat? Quis hæc gaudia ſufficienter epxponat, dum Iohānes nondum natus exultat? Elizabet
aduentu virginis collætat. Maria myſterijs gaudet, clauſis in vtero ſaluator à ſuo recognoſcit
ꝑcurſore, lætant Angeli, cœlum & terra iocūdant, & tota trinitas nouis laudibus glorificatur?
Hæc igit gaudiorū magnitudo, ſpecialibus eſt extollenda ꝑconijs. Hæc ſingularibus ſolēnita-
tibus celebranda, in qua & dominum q geſtat in vtero, & virginē quæ portat, & ſterilē quæ
concepit, & ꝑcurſorē qui viſitat condecētibus ꝓſequi debemus oēs gratulabundi honoribus.
In cuius commemoratōe qui tribulati ſunt Mariam implorant, quæ gaudioꝝ hmōi memor,
vt ſperandum eſt non ſolum ſupplicātes exaudiet: ſed ſicuti ex ſua clemētia conſueuit etiā ſup
plicare volētes prece ſubueniet. Quæ conſiderās hæc ſctā ſynodus cum in hoc tempore tota
prohdolor Chrianitas in laboribus & anguſtijs conſtituta cernat, cūq; ferè vbiq; diuiſiones,
& bella ꝑ humani gnis hoſtem introducta vigeāt, & ipſa etiā Eccleſia militās non mediocri-
bus agitet ꝓcellis, dignum eſſe iudicauit, ſolēnitatē hanc quę congrue viſitatio beatiſſimæ vir
ginis appellat, in ſingulis Chrianoꝝ Eccleſijs celebrari, vt honorata in celebritate ꝑ pias & de
uotas fideliū mētes mater græ, & omnis conſolatōis ſacerrima virgo Maria bndictum filium
ſuum iam multis hoim pctis offenſum, ſua interceſſione conciliās, pacē & vnitatē fidelibus lar
giat. Ideoq́; ſtatuit & decernit eadē ſctā ſynodus ad honorē ipſius virginis dei genitricis, vt
poſt expleta reſurrectōis dnicæ: penthecoſtes, glorioſę trinitatis, ſacri corpis Chri, beatoꝝ Io
hannis Baptiſtæ, & Apoſtoloꝝ Petri & Pauli ſolēnia, ꝑ ſingulas Chrianoꝝ Eccleſias quolibet
anno, nonas Iulij feſtum hmōi viſitatōis glorioſæ virginis celebret. Hoc igit ſolēne feſtum am
plectant Chrifideles, & oēs q beatam virginē ſingulari deuotōe ꝓſequunt ſecum in hac ſolē-
nitate ſuæ exultationi congaudeāt. Quam vt eo libētius in diuinis honorēt officijs, quo ma-
gis ſpūalibus fuerint excitati muneribus, ipſa ſctā ſynodus omnibus Chrifidelibus qui matuti
nis, ꝓceſſioni, ſermoni, miſſaꝝ ſolēnijs, vel primis vel ſecundis veſperis huius glorioſæ virgi-
nis feſtiuitatis interfuerint, ꝓ vno quoq; officioꝝ ꝑdictoꝝ centum dies de iniunctis pœnitē-
tijs miſericorditer elargit. Datum in ſeſſione publica, in Eccleſia maiori Baſiliē. ſolēniter cele-
brata Caleñ. Iulij. Anno à natiuitate Domini. M.CCCC.XLI.

¶Seſſio quadrageſimaquarta de tuitione ſuppoſitorum.

SAcroſancta generalis ſynodus Baſiliē. &c. Ad ꝑpetuam rei memoriam. Catholicæ Ec A
cleſię ſanctis operibus continue intēti, ſi cunctis fidelibus in miniſtrāda iuſtitia nos de-
ceat eſſe fauorabiles & benignos, illos nō immerito q pro fidei orthodoxæ atq; gnaliū
concilioꝝ authoritatis defenſione fideles labores impēderunt iuſtitiæ fauoribus attol
lere debemus, & munire præſidijs, qbus per nos maturefacta decreta à ꝑuerſis ambitioſoꝝ il-
latis ſubleuari, & inferēdis moleſtatōibus præſeruari valeant, atq;, & ſic eorundē decretorum
tranſgreſſorum illorum præſertim qui nobis incorporati, & huius ſanctæ ſynodi decreta ma
nu tenere & defendere iurauerunt contemptū puniri facere, ſicq́; erga ſingulos iuſtitiam ordi
ne debito exercere, vt alter in alterius iniuriam non facile proſiliat, & formidata in reprobis vl
tione impioꝝ nocendi temeritas compeſcat, & inter eos tuta ſit innocentium tranquillitas.
Poſtquàm dudum omnipotēs dominus nimium afflictā Eccleſiā ſuam ſponſam pietatis ocu-
lo reſpicere, & fidelium cordibus inſpirare dignatus fuerit vt ſynodus vniuerſalis duoꝝ etiam
generalium Concilioꝝ authoritate, & duoꝝ ſummoꝝ pontificum ſucceſſiue approbatōe er-
rorum, hæreſumq́; extirpatōe, ac generali in capite & in membris reformatōe, atq; regum &
principum, alioꝝq́; catholicoꝝ adinuicē diſſidentium pacificatōe in hanc ciuitatē Baſiliē. cō-
ueniret. Nos tunc occurrentia quę nonnulli aduerſus opa ꝑdicta inferre conabant ac etiam fu
tura quæ veriſimiliter inferri poſſent impedimēta circūſpiciētes, & vt illa ꝓ qbus conuenera-
mus cōem Chrianorū ſalutē concernentia ad fines optatos ꝑduci, ac eos ꝑ quæ directe vel in-
directe impediri, ipſiq́; incorporati ab eis retrahi poſſent, obuiare cupiētes ꝑ nōnulla ſalubria
decreta ſtatuēdo diffiniuimus. Primo, ꝙ nullus eidē ſynodo ꝑ ſe, vel ꝓcuratorē incorporatus
aut incorporādus, etiā ſi ꝓcurator ipſe à tēpore arrepti itineris animo veniendi ad ipſam ſy-
nodum ſine fraude continuati ꝓ quacūq; cauſa tunc mota, vel inantea mouēda, aut alia quauis
occaſione ad Romanā curiā, ſeu corā quocūq; iudice ordinario vel delegato extra locū dictæ

Synodi ea durante inuitus trahi,aut contra eum inuitum ꝓcedi poſſet, decernẽtes extunc irri
tum & inane nullius roboris exiſtere,vel momẽti ꝗcꝗd in contrarium ꝑ quẽcunqꝫ etiã Roma
ni pontificis authoritate attẽtari contigerit in futuꝝ.Deinde vero vt ſi ꝗs Eccleſiã, cathedra-
lem,dignitatẽ,bñficium,officium,pẽſionẽ,vel commẽdam alicuius ex incorporatis vel ĩcor-
porãdis,ſeu addhærẽtibus eidẽ ſynodo à Romano pontifice vel quouis alio ĩpetrare,aut etiã
motu ꝓprio conceſſa attẽtare pͣſumeret,non ſolum ius quod in tali eccleſia, dignitate,bñficio
ſeu officio hr̃e pͥtẽderet,ſed etiã oĩbus bñficijs eẽt ipſo iure priuatus.Et ad obtinẽdum bñficia
in futuꝝ inhabilis.Et ſucceſſiue videlicet.III.Idus Septemb.Anno dñi.M.CCCC.XXXIII.
decreuimus,ꝙ ꝗcunqꝫ etiam ꝑ Romanum pontificẽ vel eius authoritate in pͣiudicium lęſionẽ
vel derogationẽ ſeu iniuriã dictæ ſynodi,vel incorporatoꝝ,ſeu incorporãdoꝝ eidẽ ꝑ ſe, vel
ꝓcuratorẽ,aut familiarium ſuoꝝ ſeruitijs vbicũqꝫ exiſtẽtium facta,ſeu diſpoſita erãt,fierẽtqꝫ,
aut diſponerent forſan in futuꝝ titulum,vel qũocũqꝫ tangẽtia ſiue in cardinalatus , & pͣtriar-
chali, dignitatibus , aut pͥlaturis cathedralium, etiã metropolitanaꝝ Eccleſiaꝝ,monaſterijs,
vel alijs bñficijs,præſtimonijs,commẽdis,vnionibus,pẽſionibus,officijs,& rebus Eccleſiaſti-
cis vel tꝑalibus,& circa ipſa,aut alias qũocunqꝫ & qualr̃cũqꝫ etiã ſi motu ꝓprio directe vl̃ in-
directe eſſent ipſo iure irrita & inania,& ꝓ infectis penitus habeant partes læſas,extunc in pri
ſtinum ſtatum reponẽdo,& ꝑ quẽlibet iudicẽ competentẽ reponi mandãdo, adijciẽtes quod
ſi pͥtextu talis commiſſionis ad aliquã occupationẽ deueniret,niſi occupãs infra decẽ dies ela-
pſis ſexaginta diebus à dicta die.III.Idus Septẽb.ſi ꝑ partẽ læſam foret reꝗſitus à tali occupa
tione & turbatõe rel̃r & purè deſiſteret,ac parti læſæ de ꝑceptis poſt conceſſionẽ hmõi ſatiſ-
faceret,vltra pœnas pͣdictas excõicatõis ſnĩam ĩcurrat eo ipſo.Taliũ etiã conceſſionũ executo
res eiſdẽ pœnis ſubiaceãt.Decernimuſqꝫ ꝓut in ipſis decretis,quoꝝ tenores & effectus habe-
ri volumus ꝓ expͥſſis,plenius cõtinet.Veꝝ ꝗa ſicut clamoroſa dictoꝝ ſuppoſitoꝝ ꝗrela didi-
cimus pleriqꝫ ambitioſi quoꝝ effrenata cupiditas modũ hr̃e neſcit ad dignitates,bñficia,&ho
nores modis ĩprobis aſpirãtes,ac ꝑ exꝗſitas vexatões dictoꝝ ĩcorporatoꝝ illos ab hmõi ſc̃tis
opibus retrahere ſatagẽtes nonnulloꝝ ex eiſdẽ incorporatis &ſuppoſitis Eccleſias parochia
les,metropolitanas,epͣles atqꝫ monaſteria,aliaſqꝫ dignitates,cõmẽdas,pẽſiones,canonicatꝰ,
& pͥbẽdas,officia,& bñficia Eccleſiaſtica,necnon iuriſdictões eiſdẽ incorporatis &ſuppoſitis
rõne Eccleſiaꝝ,dignitatum,& bñficioꝝ hmõi cõpetẽtes,ac alias res &bona contra diffini-
tões & pͣdicta ac alia decreta nr̃a quoꝝ tenores & effectus ſil̃r haberi volumus ꝓ expͥſſis in au-
toritatis eccl̃ię,&cõciloꝝ pͣdictoꝝ vilipẽdiũ dictoꝝqꝫ ſuppoſitoꝝ graue pͣiudiciũ nõ ſine ma
nifeſta diuinæ maieſtatis offenſa ĩpetrare,extorquere,ĩuadere,acceptare,&occupare,ſeu in il
lis ꝓpria temeritate ſe ĩtrudere,dictaqꝫ ſuppoſita illoꝝ poſſeſſionibus & rebus ſpoliare & pri-
uare,& ꝓceſſus etiã pœnales contra eos facere vel fieri ꝓcurare,pẽſiones etiã nonnullis ex di-
ctis ĩcorporatis ſuꝑ Eccl̃iaſticis,cathedralibus,alijſqꝫ dignitatibus,& bñficijs Eccl̃iaſticis aſſi-
gnatas,aliosqꝫ fructus bñficioꝝ quæ ipſi ĩcorporati obtinebãt,&obtinẽt retinere,ſubtrahere
vſurpare,& de illis ſatisfacere,recuſare,& denegare,alijſqꝫ diuerſis iniurijs in ꝑſonis,bonis,ac
rebus pͣdictis illos affligere atqꝫ conceſſiones,ĩpetratões,&acceptationes hmõi in ſuaꝝ ꝑdi-
tionẽ aĩaꝝ exequi non erubeſcãt, ꝓut adhuc non erubeſcunt.Nos quoꝝ intereſt in pͥmiſſis
opportune ꝓuiſiones ſeu remedia adhibere volentes, ſtatui vl̃is Eccleſiæ & ſuppoſitoꝝ pͣdi-
ctoꝝ indẽnitati & quieti ſalubriter ꝓuidere,decretis & diffinitõibus pͣdictis inhærẽtes, illaqꝫ
innouãtes,ac eis adijciẽtes,hoc ꝑpetuo ſynodali decreto authoritate vl̃is Eccl̃ię decernimus,
& declaramus ĩpetratões,electões,collatões,& diſpoſitões quaſlibet de dictis Eccl̃iaſticis,ca-
thedralibus,monaſterijs,dignitatibus,commẽdis,pẽſionibus, officijs & bñficijs, iuriſdictõi-
bus,cæteriſqꝫ rebus & bonis pͣdictis,necnon ꝓceſſus pͥtẽſos,oẽſqꝫ &ſingulas quaſcunqꝫ etiam
ſuſpẽſionum,excommunicationum,ĩterdicti,priuationũ,inhabilitationum,aliaſve ſnĩas,cẽſu
ras & pœnas,ſeu ꝓceſſus alios cuiuſcunqꝫ qualitatis exiſtãt in ſe continẽtes aduerſus ipſa ſup-
poſita,ac in eoꝝ pͣiudicium læſionẽ vl̃ derogationẽ aut odium,ac contra pͣdicta &alia decreta
nr̃a qũocunqꝫ & qualitercunqꝫ ꝓmulgatos & factos,ac oĩa inde ſecuta tanꝗ̃ de facto attẽtata,
(ꝓut ſunt)irrita &inania,nulliuſqꝫ roboris vl̃ momẽti fuiſſe &exiſtere,ac ꝓ infectis haberi de
bere,nullum quoqꝫ ex eiſdẽ ſuppoſitis vl̃ quẽcunqꝫ aliũ illis ĩnodatum fuiſſe, aut in antea ĩno-
dari poſſe,ĩpetrãtes vero,ſeu detinẽtes,& occupatores pͥtextu collationum,diſpoſitionũ etiã
motu ꝓprio factaꝝ,aut detẽtionum vl̃ occupationũ de hmõi Eccleſiis, dignitatibus,bñficijs
officijs ,iuriſdictõibus & bonis in illis etiã in ꝗbus ſeu ad quæ ipſa ſuppoſita ex nr̃is,vel apl̃icis
alijſve canonicis collatõibus,& ꝓuiſionibus,aut alias qũolibet ius habuerint , ꝓut habẽt quæ
obſtañ.obediẽtiæ diuerſitatibus,vel alijs legitimis ĩpedimẽtis contra ſuos aduerſarios cauſas
inchoari ſeu ꝓſeꝗ cõmode nõ potuer̃t,etiã ſi Eccleſiæ,dignitates,bñficia &officia,res &bona
hmõi triũ annoꝝ vel alterius cuiuſuis longioris tꝑis ſpacio occupata fuerit,aut coloratus pͥtẽ-
dat

dat̃ titulus p̄textu etiam decreti noſtri de pacificis poſſeſſoribus, quod incipit: Quicunq; non violētus, qđ contra ipſa ſuppoſita in caſibus p̄miſſis locum hr̄e non volumus, nullum titulum vel ius quodcūq; acqſiuiſſe ſeu acqrere, ipſoſq; etiā incorporatos nullum ius, titulū vel poſſeſſionem ꝑdidiſſe, aut aliquod iure eis competēti p̄iudiciū generari potuiſſe, quo minus ipſi quotieſcūq; opportunitas ad id ſe obtulerit poſſeſſionē Eccleſiaꝝ carhedralium, dignitatum, bn̄ficioꝝ, vel alioꝝ p̄dictoꝝ, qbus ſpoliati extiterunt ꝑ ſe, vel alium ſeu alios abſq; alia cauſæ cognitōe, ſeu alterius authoritatis requiſitōe continuare, eaꝝq; ſuꝑ quibus ſnīam vel ſnīas quæ partibus ꝑ ſe vel ꝓcuratorē p̄ntibus, & vſq; ad finē ſe defendētibus in rem tranſiuerint iudicatam apud nos contra ſuos aduerſarios obtinuerint, illoꝝ & p̄ntis decreti vigore poſſeſſionē adipiſci, & intrare, & ſuꝑ illis de qbus poſſeſſionē nondum habuerint actionē intētare, & ius ſuum ꝓſequi valeant. Spoliatos inſuꝑ alioꝝ, & p̄ntis decretoꝝ noſtroꝝ authoritate in illum ſtatum, in quo ante ſpolium, occupationem, ſeu nouitatem huiuſmodi erant, perinde ac ſi factæ non fuiſſent repoſitos, & reſtitutos eſſe. Impetrationes autē & conceſſiones, etiam motu ꝓprio de Eccleſiis, cathedralibus, monaſterijs, dignitatibus, commēdis, pēſionibus, ſeu cuiuſuis qualitatis bn̄ficijs, aut alijs rebus vel bonis (vt p̄fert) factis, viribus vacuas, necnō illos q eas occupare p̄ſumpſerint, cuiuſcunq; ſtatus etiā ſi cardinalatus, archiep̄ali, ep̄ali, aliave Eccleſiaſtica, vel mundana p̄fulgeant dignitate, iure, quod in eis hr̄e p̄tendebant, & alijs bn̄ficijs omnibus priuatos, ac ad alia in poſteꝝ obtinēda inhabiles fore. Illos vero ex eis q prætextu talium conceſſionum, & impetrationum ad aliquam occupationē ꝓceſſerunt, & vt ab huiuſmodi occupatōibus, & turbatōibus deſiſterēt iuxta tenorē decreti noſtri, quod incipit: Vt ſacri, reqſiti talibus requiſitōibus non paruerint, vltra p̄dictas excommunicatōis, necnon earundē impetrationū, & conceſſionum receptores & executores quo ad ſingulares ꝑſonas eaſdē ſentētias, & pœnas. Quo vero ad nobis incorporatos q (vt p̄fert) huic ſanctæ Synodo iurauerunt, & in p̄miſſis auxilium, conſilium, & fauorē p̄buerint ꝑiurij reatum incurriſſe, & de bn̄ficijs quibus rōne p̄miſſoꝝ, vt p̄fert priuati exiſtunt, ꝑ eos ad quos ſpectat huius decreti authoritate libere diſponi poſſe, ſilr decernimus, & etiam declaramus. Et vt metus pœnæ meta ſit præſumptionis q aliquam Eccleſiam cathedralem, etiam metropolitanam, aliamve p̄laturam, dignitatē, commēdam, penſionē, officium, aut bn̄ficium eccleſiaſticum ſeu etiam vt ſupra deſignatam iuriſdictionē res & bona p̄dicta quæcunq; cuiuſcunq; q̄litatis fuerint eorundē incorporatoꝝ & ſuppoſitoꝝ oībus & ſingulis cuiuſcunq; dignitatis, (vt p̄dictum eſt) exiſtant, q occupant & detinēt, ſeu etiam occupabunt, & detinebunt forſitā in futuꝝ vltra p̄dictas, & alias tam ꝑ nr̄a, quàm alioꝝ gn̄alium Concilioꝝ decreta, ſanctionesq; canonicas inflictas, quas occaſione p̄miſſoꝝ incurriſſe noſcunt pœnas, ſub excommunicatōis, necnon ꝑpetuæ īfamiæ pœnis quas quēlibet contra facientē incurrere volumus ipſo facto p̄cipimus atq; mandamus vt īfra duoꝝ menſium à data p̄ntis decreti, vel etiā interim īfra duodecim dieꝝ ſpacium à tp̄e quo illius notitiā habuerint, computādum ab oībus & ſingulis occupatōibus & ꝑturbatōibus ꝑ eos factis penitus deſiſtant, ac Eccleſias, dignitates, commendas, penſiones, officia, & bn̄ficia, atq; res & bona p̄dicta qbus dicti incorporati ſpoliati fuerint, aut ſuꝑ quibus ſnīam vel ſnīas quæ partibus ꝑ ſe, vel ꝑ ꝓcuratorē p̄ntibus, & vſq; ad finē ſe defendētibus in rem tranſiuerunt iudicatā obtinuerint, illaꝝ poſſeſſionē liberam & vacuam dimittant, necnon de ꝑceptis & q durante occupatione huiuſmodi percipi potuiſſent fructibus expēſis, & intereſſe propterea paſſis partibus læſis, ac etiam de penſionibus (vt p̄fert) aſſignatis, necnon bn̄ficioꝝ eorundē incorporatoꝝ fructibus, & alijs rebus, & bonis p̄dictis integre & realiter ſatisfaciant, aut cum eis amicabiliter concordent. Quod ſi facere contempſerint, ac pœnas prædictas dānabiliter incurrere, illiſq; ꝑ alium menſem duobus menſibus lapſis, aut duodecim diebus prædictis inſordeſcere non formidauerint, extunc vltimo menſe hmōi lapſo cum creſcēte contēptu creſcere debeat & pœna, & Eccleſia non habeat qđ vlterius faciat, ſi ſingularis ꝑſona, decē, ſi vero vniuerſitas aut capitulū, aut aliud collegiū, ſeu communitas fuerit, triginta marchaꝝ auri ꝓ vna cameræ Ap̄licæ, ac ꝓ alia parti læſæ, & ꝓ tertia æqualibus partibus mediato vel immediato dn̄o ciuitatis vel loci in qua ſeu quo Eccleſia, dignitas, bn̄ficium, commēda, officium, vel res hmōi extiterit, ſi vices ſuas impēdere voluerit. Alioqn cuicūq; alteri operā efficacē ad id præſtanti ꝓ labore applicādaꝝ pœnas incurrat eo ipſo. Interim vero non minus p̄riarchæ, archiep̄i, ep̄i, cæteriq; ordinarij ſeu collatores, etiā ſi capitula, vniuerſitates, vel collegia fuerint, alięq; ꝑſonę ad quas Eccl'iaꝝ, cathedralium, electio, necnon dignitatum, bn̄ficioꝝ, officioꝝ & alioꝝ p̄dictoꝝ collatio, p̄ntatio, ꝓuiſio, ſeu quęuis alia diſpoſitio cōiter vel diuiſim ꝑtinet infra ſil'e duoꝝ mēſium vel duodecim dieꝝ & vnius alterius mēſis à fine duoꝝ mēſium vel duodecim prędictoꝝ dieꝝ computandum ſpaciū poſtq̄ ꝓ parte illoꝝ quoꝝ intereſt, fuerint requiſiti ſub omnibus & ſingulis ſuꝑius deſignatis, & pecuniarijs pœnis, quas contra faciētes, & rebelles etiā ipſo fa-

cto in-

cto incurrere volumus, omnibus etiam maioris excommunicationis vel defectus, tituli, alijsq;
exceptōibus, oppoſitōibus, appellatōibus, & ſubterfugijs ceſſantibus, & reiectis, & abſq; qua-
rumcūq; cauſaꝝ cognitiōe quam eis & alijs qbuſcunq; iudicibus Eccleſiaſticis & ſecularibus
ſub eiſdē pœnis & caſibus præmiſſis penitus interdicimus, electōes, collatōes, præſentatiōes,
& q̄ſuis alias diſpōnes mōis p̄miſſis p̄ſumptas p̄ntis decreti autoritate ſicuti de facto ꝓceſſerūt
de facto retractent & annullēt, īpedimēta pſtita ſubmoueāt, occupatores ab occupatis expel
lant, & de ꝑceptis fructibus & qui percipi potuiſſent, necnon expenſis, & intereſſe p̄dictis etiā
ꝑ incarcerationem pſonaꝝ occupantium ſi opus fuerit ſatisfieri, ac partes læſas in eum ſtatū,
in quo ante occupationē, ſeu factam nouitatē, hmōi fuerint, reponere & reintegrare ꝓcurent,
Vaſalli etiam inſuꝑ & quicunq; debitores & ſubditi Eccleſiaꝝ, cathedralium, dignitatum, be-
neficioꝝ, commendaꝝ, & alioꝝ prædictoꝝ nullatenus occupatoribus prædictis, ſub eiſdem
incorporatis, & ſuppoſitis, ſpoliatis, vt prius obediant & pareant in omnibus, ipſiq; debitores
de fructibus, redditibus, ꝓuētibus, iuribus, & obuētionibus, Eccleſiaꝝ dignitatum, beneficio-
rum, & alioꝝ hmōi ſub excommunicationis pœna, quam contra faciētes incurrere volumus
ipſo facto reſpondeant & integre ſatisfaciant, vel cum eis amicabiliter concordēt. Quod ſi fa-
cere neglexerint, & intruſis de fructibus & iuribus hmōi reſpondere p̄ſumpſerint, tales à de-
bito nullo modo liberatos fore, ſed incorporatis (vt p̄fertur) ſpoliatis realiter teneri decerni-
mus. Præterea ſi archiep̄i cæteriq; p̄nominati p̄miſſa non adimpleuerint, eiſq; non paruerint
cum effectu, extunc lapſis duob⁹ mēſibus, vel duodecim diebus, & adhuc alio mēſe p̄dictis Ec
cleſiæ ciuitates, & alia loca in qb⁹ talia loca Eccleſię, dignitates, bn̄ficia, aliaq; p̄dicta fuerint, vt
p̄mittit, occupata, tamdiu Eccleſiaſtico ſubiaceant interdicto, quouſq; rebelles p̄dicti ꝑ Eccle
ſiaſticā, vel ſecularē fuerint potētiā à ciuitate, vel loco expulſi, aut mādatis nr̄is hmōi fuerit ſa-
tisfactū, qbus expulſis, vel vt p̄mittit ſatisfacto diuina poſſint officia reſumi, & cōtinuari. Quę
oīa & ſingula etiā in pendētibus ꝑ appellationē, vel alias locum hr̄e volumus & decernimus.
Porrò in caſu non paritōis, liceat interim dictis incorporatis, & ſuppoſitis poſt lapſum duoꝝ
mēſium aut duodecim dieꝝ p̄dictoꝝ brachij ſecularis, necnon rectoꝝ & officiarioꝝ ciuitatis
vel loci hmōi auxilium inuocare, quos etiam in ſubſidium iuſtitiæ p̄ntis decreti tenore inuo-
camus, reqrimus, & monemus, vt ipſi poſt ſimile duodecim dieꝝ ſpacium à tꝑe requiſitionis
ſuꝑ hoc eis factæ computādoꝝ auxilium, conſilium, & fauorē, ac potētiā poſſibiles ſub excom
municatōis, & priuatōis priuilegioꝝ quæ ab Eccleſiis obtinēt pęnis, quas eos niſi fecerint quę
mādamus, incurrere volumus, ipſo facto p̄ſtare non poſtponat, quoꝝ potētia & auxilio p̄fa-
tis ſpoliatis Eccleſiaꝝ, dignitatum, bn̄ficioꝝ, officioꝝ, rerum, & bonoꝝ prædictoꝝ poſſeſſio
nem tam eiuſdē decreti quàm ꝓpria authoritate, ac etiā ꝑ potentiā intrādi & continuandi, ac
intruſos ſuos expellēdi plenariā concedimus poteſtatē & facultatem. Omnes aūt Chr̄ifideles
quacunq; etiā ſi cardinalatus, p̄riarchali, archiepiſcopali, epiſcopali, vel alia Eccleſiaſtica vel
mundana pręfulgeāt dignitate, q p̄ns decretum temere violare, aut illius executionē denega-
re, ſeu directe vel indirecte impedire, ac partibus aduerſis adhærere, vel fauere ſeu eorū aliquē
receptare, defendere, aut tueri p̄ſumpſerint, quo ad ſingulares pſonas excōicatōis, necnō triū,
quo aūt ad capitula, vniuerſitates, & collegia Eccleſiaſtici interdicti, & decē marcharū auri (vt
ſupradictū eſt) applicādarū pœnas incurrere decernimus eo ipſo. Cæterum quia p̄terita nos
commonēt futuris cautius obuiare periculis p̄ſentium tenore ſub interminatōe diuini iudicij,
& ſub excommunicatōis, priuatōis, inhabilitatōis, pecuniarijs, & alijs ſuperius exp̄ſſis pœnis,
quas ipſo facto quēlibet contra facientē incurrere volumus diſtrictius inhibemus, ne aliqs cu-
iuſcūq; conditōis & excellētiæ fuerit Eccleſiaſticę vel mundanę etiā ſi cardinalatus, p̄riarchali
archiep̄ali, epiſcopali, vel alia quacūq; pręfulgeat dignitate, quaſuis Eccleſias, p̄riarchales, me-
tropolitanas vel alias cathedrales, monaſteria, p̄laturas, dignitates, officia, cōmēdas, pēſiones,
iuriſdictiōes, vel alia cuiuſcūq; qualitatis bn̄ficia, ſiue res, & bona qbuſcūq; noībus cēſeant ad
ipſos ꝓ tꝑe incorporatos, & incorporādos huic ſacro Baſiliē. aut alteri vl̄i legitime congregā
do Concilio, vel ipſorū familiares ꝑtinētia eodē cōcilio durāte, & in eo pricipal̄r exiſtentes in
p̄iudiciū, læſionē, derogationē, ſeu odiū cōcilij ſeu incorporatorū vel incorporādorū hmōi à
q̊cūq; etiā Ro. pontifice īpetrare, vel motu ꝓprio collata acceptare, aut in illis ſe ītēdere, ſeu in
eorundē incorporatorū odiū ſiue pręiudiciū ſuos conſanguineos, ꝓcuratores, aut fautores in
pſonis & bonis affligere ſeu moleſtare, vel eoſdē incorporatos ꝓ tꝑe īuitos alibi q̄ in eodē con
cilio ſuꝑ re quacūq; trahere, aut ad rn̄dendū ſeu iudiciū ſubeundū cōpellere pręſumat. Quoſcū
q; ꝓceſſus etiā quaſcūq; pœnas in ſe continētes, & qcqd in contrariū forſitā attētari contige-
rit, irritū & inane nulliuſq; roboris vel momēti exiſtere exnūc ꝓut extūc nuntiātes, & decer-
nētes. Non intēdimus tn̄ aliqs ex incorporādis in futurū, q ante eorū incorporationē ſuꝑ aliq-
bus crimibus apud ſuos ſuꝑiores delati forēt, & legitime præuēti hoc decreto tueri, qn poſſit

contra

contra eos ſup criminibus hmōi etiam vſqꝫ ad diffinitiuā ſnīam incluſiue procedi, abſolutio-
nem vero oīm & ſinguloꝝ q p̄fatas ſnīas, cēſuras, & pœnas, vel eaꝝ aliquā incurrerint quoq̄
modo Synodo ꝓ tꝑe ſedēti, & illa diſſoluta Rom̄. pontifici tm̄modo p̄terq̄ in mortis articulo
reſeruamus. Poſtremo, vt nullus ipſius decreti ignorantiā p̄tendere valeat, decernimus id ꝑ
publicationē in pn̄ti ſeſſione factā vim hr̄e, & ita vniuerſos & ſingulos lapſis duobus mēſibus,
aut duodecim diebus p̄dictis aſtringere, & artare, ac ſi eis ꝑſonal̄r app̄henſis intimatum foret.
Quo circa vobis venerabilibus p̄riarchis, primatibus, archiep̄is, ep̄is, abbatibus, prioribus, prę-
poſitis, decanis, cantoribus, archidiaconis, cæteriſqꝫ ī dignitatibus qbuſcūqꝫ conſtitutis, ac ca
thedralium Eccleſiaꝝ canonicis diſtricte p̄cipiēdo mādamus, quatenus vos, aut vnus vr̄m ꝑ
vos, vel alium, ſeu alios p̄miſſa oīa & ſingula, vbi & qn̄ expedire videritis ſolēniter publicātes,
ſi & poſtq̄ ſuꝑ pręmiſſis, vel aliquo eoꝝ ꝓ parte alicuius ex incorporatis, & ſuppoſitis p̄dictis
vel alterius ꝓmotoꝝ negotioꝝ noſtroꝝ, aut noſtri vel Romani pōtificis ꝓcuratoris, fiſcalis
quibus ſuꝑ his omnimodā atqꝫ plenariā concedimus poteſtatē requiſiti fueritis, vel fueris re-
quiſitus, & vobis ꝙ aliqs vel aliq ex ꝑturbatoribus p̄dictis aliquā vel aliquas ex ſentētijs & pę
nis ſuperius exp̄ſſatis incurrerit ad earundē pœnaꝝ declarationē contra eos ꝓcedētes illos tā
diu in Eccleſijs vr̄is, & alijs locis dn̄icis, alijſqꝫ feſtiuis diebus eaſdē pœnas incurriſſe publicetis
& publicari faciatis, ac vt tales euitetis, & ab alijs euitari faciatis, & alias ad plenariā pœnaꝝ p̄-
dictaꝝ executionē ꝓcedere curetis, donec ſuꝑ his ſatiſfactionē p̄uiā debite meruerint abſolu
tionis bn̄ficium obtinere. Et nihilominus legitimis ſuꝑ his ꝑ vos hn̄dis ſeruatis ꝓceſſibus eos
quoties opus fuerit, aggrauare curetis contradictores authoritate nr̄a appellatiōe poſtpoſita
compeſcēdo, inuocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis. Nos em̄ vobis & vr̄m ſin
gulis oēs, & ſingulos q ſnīas & pœnas hmōi, vel eaꝝ aliquā incurrerint, quoquo modo in lo-
co nr̄æ ſacræ congregatōis ea durāte, ip̄a vero diſſoluta in loco Ro. curiæ, & extra etiā ad par-
tes. Illos vero ex eis ad q̊s tutus nō patebit acceſſus, ſeu in locis in qbus libera mādatoꝝ nr̄oꝝ
executio fieri non poterit ſuꝑ quo partis læſæ, vel ꝓmotoꝝ, aut ꝓcuratoris p̄dictoꝝ iuramē
to ſtari volumus in audiētia lr̄aꝝ contradictaꝝ, & in valuis maioris Eccleſiæ ciuitatis vel loci,
in qua vel in quo hāc vel aliā gn̄alē ſynodū ꝓ tꝑe ſedere, vel à diſſoluta, aut non ſedēte Roma-
num pontificē cum ſua curia reſidere contigerit in loco Eccleſię dignitatis, vel rei ſuꝑ qua vel
quo aget̄, aut alio viciniori in quo partis læſæ commoditas ſe obtulerit in valuis maioris Ec-
cleſiæ ciuitatis vel loci hmōi ad inſtar ædictoꝝ publicoꝝ monēdi, requirēdi, & citādi plenā &
liberā authoritatē vniuerſalis Eccleſiæ concedimus tenore pn̄tium facultatē. Volētes & eadē
authoritate decernētes monitōes, reqſitōes, & citatōes ſic factas vim hr̄e, ac eoſdē ſic monitos
& citatos artare ꝑinde ac ſi eis ꝑſonaliter app̄henſis factæ forēt. Non obſtātibus nr̄is atqꝫ apo
ſtolicis conſtitōibus & ordinatōibus qbus quo ad p̄miſſa derogamus, & derogatum eē volu-
mus, cæteriſqꝫ contrarijs qbuſcūqꝫ. Datum Baſileæ in ſeſſione nr̄a publica in maiori Eccleſia
Baſiliē. ſolēniter celebrata. V. Idus Auguſti. Anno Domini. M.CCCC.XLII.

¶Seſſio Quadrageſimaquinta, Seu Vltima.

SAcroſancta generalis Synodus Baſilienſis in ſp̄ū ſancto legitime congregata, vniuerſa A
lem Eccleſiā rep̄ſ̄tans, ad futurā rei memoriā. Deſiderauit Ezechias rex, vt fieret pax,
& veritas in diebus ſuis, & nos deſiderio deſiderauimus, vt pax & vnio Eccleſiæ in die-
bus noſtris hoc ſacro durāte Baſiliē. Concilio daret̄. Veꝝ cum ex plurimis impedimē
tis quæ dietim ingerunt̄, & in futuꝝ ſuccreſcere poſſent formidet̄, ne pax & vnio hmōi deſide
rate in hac ciuitate Baſiliē. fieri, aut actus conciliares libere exerceri valeāt, volētes propterea
caſibus futuris ꝓuidere, ac vt fides & authoritas gn̄alium Concilioꝝ vniuerſalē Eccleſiā rep̄-
ſentantium illibate ꝑmaneant, quodqꝫ vnio & pax vera Eccleſiæ dent̄, necnon vt continuet̄
celebratio gn̄alium Concilioꝝ attento quod iam ſanctiſſimus dominus Felix papa quintus p̄
uidēs neceſſitatis caſum ꝓ futuro Concilio nominauit inclytā ciuitatē Lugdunē. in partibus
Galliaꝝ, in hocqꝫ ſatiſfaciēdo decretis ſacroꝝ Conſtātiē. & Baſiliē. huius gn̄alium Concilioꝝ
dictā ciuitatē Lugdunē. quā experiētia docēte, gn̄alium ſynodoꝝ, hactenus in ea celebrataꝝ
accommodā, & idoneā reputamus tenore pn̄tium in nomine ſanctæ & indiuiduæ Trinitatis
ꝓ futuro proximo celebrando Concilio nominauimus, deputamus, & aſſignamus. Cūqꝫ im-
mineāt vrgētiſſimæ cauſæ, vt breui fiat alterius gn̄alis Concilij celebratio, ꝓpterea ſtatuimus
& ordinamus, vt infra triēniū à datis pn̄tium computādum gn̄ale Concilium in p̄fata ciuitate
Lugdunē. celebret̄. Decernētes ꝙ cardinales, p̄riarchæ, archiepiſcopi, epiſcopi, prælati, ſeu q
cūqꝫ alij q ad gn̄alia concilia de iure vel cōſuetudine cōuenire debēt in termino præmiſſo ad
dictū locū accedere teneant̄, dūmodo poſt diſſolutionē huius cōcilij hoc vel alio in loco conti
nuati reſtet vnus annus an̄ hmōi triēnij finē. Volumus etiā & ſpecialiter cōcedimus ꝙ prædi-
ctū terminū futuri celebrādi cōcilij abbreuiare valeat p̄fatus papa Felix. Per p̄miſſa āt, & ſi re-
cte in-

cte inſpicientibus aliud videri non debeat, ad maiorẽ tñ veritatis manifeſtationẽ declaramus ꝙ non intẽdimus, neq; volumus hoc ſacrum gñale Conlium Baſiliẽ. diſſoluere aut diſſolutũ, quõlibet cẽſendũ eẽ. Quinimò in hoc loco continuãdũ fore & continuari debere, dum tñ integra & plena libertas atq; ſecuritas, necnõ ſaluusconductus ꝑ inclytã ciuitatẽ Baſiliẽ. nobis & eidẽ ſynodo conceſſi, ſeruent̃ illæſi. Adijciẽtes, ꝙ ſi aliquod fieret impedimentũ quominus in hac ciuitate Baſiliẽ. iuxta ritũ conſuetũ actus cõciliares libere exerceri poſſent, aut libertas ſeu ſecuritas & ſaluuscõductus hmõi non ſeruarent̃ quibus caſibus ſeu eoꝝ aliquo (qd' deus auertat) aduenĩetibus, ſuꝑ quo ſtari volumus arbitrio, ſeu atteſtationi dilectiſſimoꝝ cardinaliũ, & venerabiliũ epoꝝ, alioꝝq; dilectoꝝ Eccleſiæ filioꝝ ꝑ nos hodie deputatoꝝ, aut maioris partis eoꝝ ꝓ tꝑe pñtium cũ ſubſcriptõe eoꝝ inde ſuꝑ conficiẽdo publico inſtrumẽto, & ſingulis eorũdẽ imminẽdo extunc ꝓut exnunc, & exnunc ꝓut extunc hãc ſanctã ſynodũ ꝓ ipſius continuatõe ab hac ciuitate Baſiliẽ. ad ciuitatẽ Lauſanẽ. eiuſq; vti ꝓuincię Byſuntinẽ. locũ habilẽ tutum, & idoneũ ad gñalis Concilij celebrationẽ. In noĩe pr̃is, & filij, & ſpũs ſancti tenore pñtium trãſferimus, ac trãſlatum eẽ decernimus cum eiſdẽ modis, formis, qualitatibus, & ordinationibus cum quibus in hoc loco Baſilieñ. continuata fuit, & ſtat de præſenti. Datum Baſileæ in noſtra publica ſeſſione in Ecceleſia maiori Baſiliẽ. ſolẽniter celebrata. XVII. Caleñ. Iunij. Anno à natiuitate Domini. M.CCCC.XLVIII.

¶Bulla Nicolai papæ quinti ſuper approbatione actorum & geſtorum in Concilio Baſilienſi.

B NIcolaus epũs ſeruus ſeruoꝝ dei. Ad ꝑpetuã rei memoriã. Vt pacis (q̃ nihil deſiderabilius in vl̃i Eccleſia) ampliſſime diffundat̃, & ꝑduret ſerenitas, oĩm corda quæ exagitauit & defatigauit diuiſio, vnitas integra ad cuiuſlibet ſtatus & honoris ꝓſperitatẽ conſolidet, libẽter ſcd̃m nr̃æ & Apl̃icæ authoritatis plenitudinẽ, magnitudinemq; voluntatis oĩa amplectimur, ꝑ quæ non ſolũ ſuꝑ pñtibus & futuris, ſed & p̃teritis, vt firma illibataq; ꝑmaneant, debitæ ꝓuiſionis adhibeat̃ remediũ. Cum itaq; poſt crebras variaſq; conturbatões, q̃bus multis ab annis ſc̃tã dei ſubiacuit Eccleſia, cauſantibus diuiſionibus, q̃ inter felicis recordatõis Eugeniũ papã q̃rtũ p̃deceſſorẽ nr̃m, & tunc Baſiliẽ. Conciliũ viguerunt hoc in nr̃o tꝑe, & ex altiſſimi dei ꝓuidẽtia ĩeffabili ĩterpoſitæ, tractatuq; oratoꝝ chariſſimoꝝ in Chr̃o filioꝝ Francoꝝ, Angliæ, & Renati Siciliæ regum, necnon Delphini Viẽnẽ. primogeniti Francoꝝ regis illuſtris, pacẽ Eccleſiæ redditã videbamus, dum ꝑcepimus venerabilem & chariſſimũ fr̃em nr̃m Amedeũ primũ cardinalẽ, ep̃m Sabinẽ. in nonnullis ꝓuincijs Apl̃icæ ſedis legatum, vicariumq; ꝑpetuũ, Felicẽ papã quĩtũ, tũc in ſua obediẽtia noĩatum iuri quod in papatu aſſerebat ſe hr̃e ad hmõi pacẽ Eccleſiæ obtinẽdum ceſſiſſe. Eos vero q̃ Baſileę, poſtmodum Lauſane ſub noĩe gñalis Concilij hactenus congregati, ꝑmãſerunt ordinaſſe & publicaſſe nobis tanquã vnico, ac indubitato ſummo pontifici obediẽdum eſſe à cunctis fidelibus. Et præfatã Luſanẽ. diſſoluiſſe congregationẽ. Deſiderãtes igit̃ toto affectu ea ꝑficere, q̃bus Chr̃ifideles ſuppreſſis & extinctis diſſenſionum & differẽtiaꝝ ſeminarijs communi fruant̃ cõcordia cuiuſlibet eoꝝ, ſtatus, honoris, reputatõis, & quietis ſtabilitate firmata, quaſcunq; promotões, electões, confirmatões, poſtulatões, admiſſiones, trãſlatiões, commẽdas, adminiſtratiões, & ꝓuiſiões ad quaſcũq; pr̃iarchales, metropolitanas, & cathedrales Eccleſias, necnõ abbatiales dignitates, ac monaſterioꝝ regimina quorũcũq; exẽptoꝝ, & non exẽptoꝝ, necnon quaſcũq; collatões, ꝓuiſiones, & diſpoſitões, quorũcũq; bñficioꝝ Eccleſiaſticoꝝ, regulariũ, & ſeculariũ, de iure patronatus etiã laicoꝝ, cum cura vel ſine cura, etiã ſi Eccleſię parochiales fuerint, aut canonicatus & p̃bẽdæ, dignitates maiores poſt põtificales in cathedralibus, vel pr̃ĩcipales in collegiatis exiſtãt, ꝑſonatuſq;, ꝑpetuæ adminiſtratões, vl' officia etiã curata, vel electiua in q̃buſcũq; Eccleſiis prioratus, conuẽtuales, aut cuiuſcũq; cõditõis, q̃litatis, vel naturæ fuerint, etiã alterius gñis q̃ expreſſa paris vel maioris, etiãſi ex quauis cã tunc diſpoſitõi apl̃ice, ſpecial̃r, vel gñaliter reſeruata fuerint litigioſa, aut alias effecta vel ad ſedẽ apoſtolicã quõlibet deuoluta vim quoꝝ ſeu p̃textu collationũ, ꝓuiſionũ, reſeruationũ, aut aliaꝝ diſpoſitionũ hmõi, ſeu alicuius p̃miſſoꝝ, alias q̃ ex titulo priuatõis factaꝝ p̃miſſaꝝ, occaſionũ, diuiſionũ ipſaꝝ eccleſiaꝝ, bñficioꝝ, dignitatũ, officioꝝ, ꝑſonatuũ, adminiſtrationũ, canonicatuũ, & præbẽdaꝝ habita ſeu adepta ſit poſſeſſio, & poſſident̃ de pñti, admiſſiones etiã reſignationũ, quorũcũq; bñficioꝝ, dignitatum Eccleſiaꝝ ſimpliciter, vel ex cauſa ꝑmutatõis factaꝝ authorizationum & inſtitutionum, penſionũ, quarumcũq; ſuꝑ quorumcũq; bñficioꝝ Eccleſiaſticoꝝ fructibus, reſeruatõibus, & aſſignatõibus cum ꝓceſſibus, & fulminatõibus inde ſecutis, necnon vniones, annexiones, incorporatões, quarũcũq; dignitatum, & bñficioꝝ Eccleſiaſticoꝝ, ſecularium & regularium, q̃buſcũq; pr̃iarchalibus, archiepiſcopalibus, abbatialibus, vel capitularibus mẽſis aut monaſterijs, conuẽtibus, dignitatibus, canonicatibus, & præbẽdis, vel beneficijs, ſeu ad in-